Verenigingsmonitor 2012

Gemeente Assen

Gemeente Assen

Kennispraktijk
voor sport, onderwijs & gezondheid

Colofon

Titel

Verenigingsmonitor 2012 Gemeente Assen

Onderzoek en rapportage

Joyce A. Mantjes, MSc.

Drs. Eralt Boers

Kennispraktijk – voor Sport, Onderwijs & Gezondheid

Locatie Zwolle

Hogeland 10

8024 AZ Zwolle

Een onderzoek uitgevoerd door Kennispraktijk (www.kennispraktijk.nl). Kennispraktijk adviseert bedrijven, overheden en instellingen die zich bezighouden met sport & bewegen, onderwijs en gezondheid.

© 2013

Opdrachtgever

Gemeente Assen

Inhoud

Samenvatting **5**

Inleiding **7**

Doelstelling 7

Onderzoeksmethode en werkwijze 7

Leeswijzer 8

1. Beschrijving onderzoeksgroep **9**

1.1 Respons en representativiteit 9

1.2 Typen verenigingen 9

1.2.1 Omvang van de vereniging 9

1.2.2 Aard van de sport 10

2. Resultaten **12**

2.1 Leden 12

2.1.1 Aantal leden 12

2.1.2 Ontwikkeling aantal leden 13

2.2 Vrijwilligers 15

2.3 Accommodaties 18

2.4 Beleid en strategie 21

2.5 Maatschappelijk 25

2.6 Gemeente en subsidies 27

2.7 Verenigingsondersteuning 29

3. Conclusies **33**

Bijlage 1: overzicht respondenten **34**

Bijlage 2: takken van sport **35**

Bijlage 3: overzicht gebruikte accommodaties 36

Bijlage 4: ervaringen m.b.t. verhuur/inroostering accommodaties 37

Bijlage 5: voldoet de accommodatie aan de wensen 38

Bijlage 6: verandering, vernieuwing, verplaatsing accommodatie 39

Bijlage 7: toelichting knelpunten 40

Bijlage 8: betrokkenheid bij activiteiten/evenementen/projecten 42

Bijlage 9: toelichting ontevredenheid 44

Bijlage 10: belangrijkste succesfactoren verenigingsondersteuner 45

Bijlage 11: opmerkingen tot slot 46

Samenvatting

In de periode januari t/m maart 2013 is in de gemeente Assen een onderzoek uitgevoerd onder sportverenigingen uit de gemeente Assen met als doel inzicht te krijgen in de stand van zaken bij sportverenigingen in de gemeente Assen voor wat betreft kader, beleid en strategie, maatschappelijke betrokkenheid, ervaren knelpunten en ondersteuningsbehoefte. Door middel van een enquête zijn de onderzoeksgegevens verzameld. De deelnemende sportverenigingen hebben namens de gemeente een uitnodigingsmail ontvangen waarin zij werden geïnformeerd over het nut en de noodzaak van het onderzoek en uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek.

Leden, groei en vrijwilligers

De ledenaantallen van de verenigingen in Assen komen redelijk overeen met landelijke ledenaantallen. Wel zijn de grote verenigingen van meer dan 500 leden oververtegenwoordigd in de gemeente Assen. Er zijn in Assen dus meer verenigingen met meer dan 500 leden, dan landelijk. De groei van het ledenaantal is het afgelopen seizoen bij de middelgrote verenigingen in de gemeente Assen het grootst geweest. Bovendien geven de middelgrote verenigingen de meest groei en de minste daling aan bij de ontwikkeling van het ledenaantal de afgelopen 4 jaar.

Ongeveer vier van de tien verenigingen voorziet de komende jaren problemen ten aanzien van het vinden van vrijwilligers. Vooral grote verenigingen geven aan een tekort te hebben en dan gaat het vooral om vrijwilligers voor het geven van trainingen en lessen.

Knelpunten en speerpunten

Een klein aantal kleine verenigingen geeft aan een slechte financiële positie te hebben en ongeveer één op de tien verenigingen schat een slechte toekomst in voor de vereniging. De belangrijkste knelpunten die genoemd worden door verenigingen zijn financiën en ledenwerving/ledenbehoud. Dit laatste punt is ook meteen het belangrijkste speerpunt voor de komende jaren. Veel verenigingen zetten in op ledenwerving,

Samenwerking

Bijna twee derde van alle verenigingen is de afgelopen twee seizoenen/jaren betrokken geweest bij activiteiten/evenementen/projecten in buurten en wijken. De gemeente is daarbij voor de verenigingen de belangrijkste samenwerkingspartner. Een derde van alle verenigingen werkt samen met andere verenigingen. Deze verenigingen hebben incidenteel overleg en wisselen kennis en ervaring uit. Daarnaast zijn er samenwerkingsverbanden om trainingen en competities te verzorgen.

Verenigingsondersteuning

De tevredenheid over de gemeente als ondersteuningsorganisatie is groot te noemen. Met name de bijeenkomsten die worden georganiseerd en het contact met de gemeente worden daarbij positief beoordeeld. Ongeveer een kwart van alle verenigingen geeft aan behoefte te hebben aan deze ondersteuning. Deze behoefte is er met name op het gebied van ledenwerving, werving van vrijwilligers en het werven en behouden van professioneel kader.

Inleiding

De gemeente Assen hecht veel waarde aan een sterke sportinfrastructuur, zodat inwoners van de gemeente op hun eigen niveau, laagdrempelig kunnen deelnemen aan sport- en beweegactiviteiten. Sportverenigingen spelen in deze infrastructuur een cruciale rol. Zij vormen het hart van sportend Assen. Om ervoor te zorgen dat sportverenigingen op een adequate manier worden ondersteund, zijn er binnen het team sport zogenoemde sportondersteuners verenigingen actief. De sportondersteuners verenigingen helpen sportverenigingen bij:

- het vitaal en onafhankelijk worden en blijven;
- het onafhankelijk en zelfredzaam zijn en;
- het invullen van hun maatschappelijke rol

Om zicht te krijgen en te behouden op deze aspecten, heeft de gemeente Assen een verenigingsmonitor laten uitvoeren.

Doelstelling

Het doel van het onderzoek is om (1) inzicht te krijgen in de stand van zaken bij sportverenigingen in de gemeente Assen voor wat betreft kader, beleid en strategie, maatschappelijke betrokkenheid, ervaren knelpunten en ondersteuningsbehoefte en (2) mogelijke handreikingen te doen om de verenigingsondersteuning vanuit de gemeente te optimaliseren.

Onderzoeksmethode en werkwijze

In overleg met de gemeente Assen is de onderzoeksgroep vastgesteld. Er is besloten om 98 sportverenigingen uit te nodigen voor het onderzoek.

Door middel van een vragenlijst in gestandaardiseerde vorm (enquête), zijn de onderzoeksgegevens verzameld. Een enquête is het meest geschikt omdat daarmee goed de mening van een populatie in kaart gebracht kan worden. De vragenlijst is in overleg met de gemeente Assen ontwikkeld. Daarbij heeft de gemeente de extra vragen toegevoegd ten aanzien van bijvoorbeeld aandachtsgebieden als accommodaties, verhuur, etc.

Voor het verzamelen van de onderzoeksgegevens is gebruik gemaakt van een webenquête. De deelnemende sportverenigingen hebben namens de gemeente een uitnodigingsmail ontvangen waarin zij werden geïnformeerd over het nut en de noodzaak van het onderzoek en uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek. Toen na verloop van tijd de respons dreigde tegen te vallen heeft de gemeente Assen

responsverhogende maatregelen genomen. Er is telefonisch contact geweest met verschillende verenigingen en er zijn herinneringsmails verstuurd.

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 wordt allereerst een beschrijving van de onderzoeksgroep gegeven. Hierin worden de respons, representativiteit en de verschillende typen verenigingen die kunnen worden onderscheiden, beschreven. Hoofdstuk 2 vormt daarna de kern van de rapportage met een presentatie van de resultaten in zeven verschillende onderwerpen:

1. Leden;
2. Vrijwilligers;
3. Accommodatie;
4. Beleid en strategie;
5. Maatschappelijk;
6. Gemeente en subsidies;
7. Verenigingsondersteuning.

Aan de hand van tabellen en figuren worden de meest opvallende resultaten weergegeven en in de tekst besproken. Alle resultaten zijn in principe weergegeven op basis van alle verenigingen die de monitor hebben ingevuld. In een aantal gevallen is hiervan alleen een deel gebruikt en wordt dit aangegeven met 'n=…'. Een aantal onderzoeksresultaten worden vergeleken met de gegevens uit de landelijke Verenigingsmonitor 2008[1] (hierna: LVM 2008). Eens per vier jaar wordt een uitgebreide landelijke verenigingsmonitor uitgebracht. De meest recente betreft de LVM 2008.

Tot slot worden in hoofdstuk 3 de belangrijkste conclusies weergegeven.

[1] Van Kalmthout, De Jong, & Lucassen (2009). Verenigingsmonitor 2008, *De stand van zaken bij sportverenigingen,* W.H.J. Mulier Instituut: 's Hertogenbosch.

1. Beschrijving onderzoeksgroep

1.1 Respons en representativiteit

De Verenigingsmonitor Assen 2012 (VM Assen 2012) is door 41 van de 98 (41%) benaderde verenigingen ingevuld (zie bijlage 1 voor een overzicht van de respondenten). De meest vertegenwoordigde sporttak is vecht- en verdedigingssporten (vertegenwoordigd door zes sportverenigingen; 14%), gevolgd door veldvoetbal, volleybal en zaalvoetbal met alle drie een representativiteit van 10% (vier verenigingen). Een overzicht van de aangeboden sporttakken door de verenigingen is te vinden in bijlage 2.

1.2 Typen verenigingen

In de beschrijving van de onderzoeksgegevens is het interessant een uitsplitsing te maken naar verschillende typen verenigingen. Zo kunnen de resultaten uitvoeriger worden bekeken en kunnen specifiekere conclusies getrokken worden. Net als in de LVM 2008 worden de verenigingen in het huidige onderzoek uitgesplitst naar omvang van de vereniging (qua ledenaantal) en aard van de sport (binnen- of buitensport; en individuele- semi-individuele- of teamsport).

1.2.1 Omvang van de vereniging

In tabel 1 is het ledenaantal opgedeeld in een aantal categorieën. Af te lezen valt welk percentage van de verenigingen uit de VM Assen 2012 in een bepaalde categorie valt. Naast de percentages van de VM Assen 2012 zijn tevens het landelijk gemiddelde uit de Rapportage Sport 2008[2] en de percentages uit de LVM 2008 weergegeven, zodat deze met de gegevens uit de Verenigingsmonitor Assen vergeleken kunnen worden. De weergegeven ledenaantallen bevatten zowel de sportende leden als de niet-sportende leden.

Tabel 1: aantal leden in %

Aantal leden	% verenigingen VM Assen 2012 (n=41)	% van alle verenigingen in Nederland[3]	% verenigingen LVM 2008 (n=659)
=<50	24	35	21
51-100	14	19	20
101-200	17	19	20
201-300	17	9	11
301-400	7	5	6
401-500	2	3	5
>500	19	9	16
Totaal	**100**	**100**	**100**

[2] Breedveld, Kamphuis & Tiessen-Raaphorst 2008.

[3] De percentages zijn gebaseerd op de Statistiek Sportorganisaties 2006 (Voorburg, CBS).

Uit bovenstaande tabel is af te lezen dat de ledenaantallen van de verenigingen in Assen redelijk overeenkomen met de landelijke ledenaantallen. Wel zijn de grote verenigingen van meer dan 500 leden oververtegenwoordigd in de gemeente Assen (19% ten opzicht van 9% en 16%).

Aangezien in de LVM 2008 sprake was van een niet-representatieve omvangverdeling, werden de verenigingen opgedeeld in drie omvangcategorieën: klein, middel en groot. Om enkele resultaten in het huidige rapport te kunnen vergelijken met het landelijk gemiddelde wordt deze indeling in de VM Assen 2012 ook gehanteerd. In tabel 2 is het percentage verenigingen af te lezen dat in een van deze drie omvangcategorieën valt.

Tabel 2: omvang verenigingen in %

Omvang vereniging	% verenigingen VM Assen 2012 (n=41)	% verenigingen LVM 2008 (n=659)
Klein (≤ 100 leden)	38	41
Middel (101-250 leden)	24	26
Groot (> 250 leden)	38	33

Door de verenigingen uit de LVM 2008 in te delen in deze drie omvangcategorieën, wordt ervoor gezorgd dat zij binnen het onderzoek ongeveer even sterk vertegenwoordigd worden (drie ongeveer even grote groepen). In bovenstaande tabel is te zien dat de verdeling van de ledenaantallen in deze drie categorieën representatiever is dan de verdeling in tabel 1. De percentages van de VM Assen komen nu ongeveer overeen met de percentages van de LVM 2008. Waar mogelijk en interessant, is in het resultatenhoofdstuk een onderscheid gemaakt tussen kleine, middelgrote en grote verenigingen.

1.2.2 Aard van de sport

Naast de omvang van de vereniging kan er een uitsplitsing gemaakt worden in de aard van de sport. In tabel 3 is een verdeling van de verenigingen terug te vinden in individuele, semi-individuele en teamsporten. De verdeling van deze sporten is terug te vinden in bijlage 2.

Tabel 3: verdeling totale aanbod soort sport in %

Type sport	% aanbod VM Assen 2012 (n=55[4])	% van alle verenigingen in Nederland	% verenigingen LVM 2008 (n=664)
Individueel	38	46	42
Semi-individueel	27	24	25
Teamsport	35	30	33

[4] Onder de ondervraagde verenigingen in Assen hebben 12 verenigingen aangegeven meer dan 1 sport aan te bieden. Binnen het onderdeel 'aard van sport' is gekeken naar de percentages van het totaal aangeboden sporten. Hierdoor ligt het totale aanbod van sporten hoger dan het aantal verenigingen. De categorie 'andere sport' (5 verenigingen) en 'aangepast sporten' (1 vereniging) zijn hierin niet meegenomen.

Uit tabel 3 is af te lezen dat het aanbod van individuele sporten in Assen iets lager ligt dan landelijk (38% tegenover 46% en 42%). Het aanbod van semi-individuele sporten en teamsporten ligt daarentegen iets hoger dan het landelijk gemiddelde. Naast een verdeling van het soort sport is er een verdeling gemaakt van de omgeving van de sport namelijk: binnensport, buitensport of beiden. In tabel 4 zijn hiervan de resultaten weergegeven.

Tabel 4: verdeling totale aanbod omgeving sport in %

	% aanbod VM Assen 2012 (n=55[4])	% van alle verenigingen in Nederland	% verenigingen LVM 2008 (n=664)
Binnensport	51	54	48
Buitensport	35	41	44
Beiden	15	5	8

Wat opvalt in tabel 4 is het hogere percentage (15%) van het aanbod van sporten die zowel binnen- als buitensport zijn in vergelijking met het landelijk gemiddelde (5% en 8%). Logischerwijs liggen de percentages van het aanbod van alleen binnensporten en alleen buitensporten iets lager dan landelijk (51% ten opzichte van 54% en 48% en 35% ten opzichte van 41% en 44%).

2. Resultaten

2.1 Leden

In deze paragraaf worden de ledenaantallen van de sportverenigingen in beeld gebracht. Allereerst wordt inzicht gegeven in de opbouw van het ledenbestand met betrekking tot sportende en niet sportende leden, leeftijd en speciale doelgroepen. Daarnaast wordt gekeken naar de ontwikkeling van de ledenaantallen en eventuele wachtlijsten.

2.1.1 Aantal leden

Het gemiddelde aantal leden per vereniging (naar omvang) is terug te vinden in tabel 5. Ook is de vereniging gevraagd naar het aantal sportende en niet sportende leden. Het aantal niet sportende leden ligt in verhouding hoger bij grote verenigingen dan bij kleinere verenigingen (19% ten opzichte van 11% en 5%).

Tabel 5: gemiddelde aantal leden per omvang van de vereniging in aantallen

Omvang vereniging	Aantal leden	Aantal sportende leden	Aantal niet sportende leden
Klein [n=15]	45	65	5
Middel [n=10]	187	182	9
Groot [n=16]	534	367	103

Voor alle verenigingen is ook gekeken hoe de leeftijd van de leden is verdeeld. Tabel 6 toont deze resultaten. Hieruit is op te maken dat de meeste leden 4 t/m 11 jaar oud zijn. Het minst aantal leden bevinden zich in de leeftijdscategorie van 25 t/m 34 jaar. Over het geheel gezien zijn de leden redelijk gelijk verdeeld over alle leeftijden.

*Tabel 6: gemiddeld aantal leden ingedeeld op leeftijd in aantallen**

Leeftijd	Aantal leden [range]
4 t/m 11 jaar	48 [0 – 250]
12 t/m 14 jaar	30 [0 – 188]
15 t/m 17 jaar	25 [0 – 150]
18 t/m 24 jaar	22 [0 – 100]
25 t/m 34 jaar	18 [0 – 58]
35 t/m 44 jaar	23 [0 – 77]
45 t/m 54 jaar	34 [2 – 400]
55 t/m 64 jaar	32 [1 – 350]
> 64 jaar	29 [0 – 300]

***In deze tabel worden in de linker kolom de leeftijdscategorieën weergegeven. In de rechterkolom staat het aantal leden per leeftijdscategorie. Achter het aantal leden staat de range. Dit geeft het minimaal en maximaal aantal leden aan binnen de betreffende leeftijdscategorie. Een voorbeeld: de sportverenigingen in de gemeente Assen hebben gemiddeld 48 leden in de leeftijd 4 t/m 11 jaar. Er zijn verenigingen met nul leden in deze leeftijdscategorie en er zijn verenigingen met 250 leden in deze leeftijdscategorie.*

Bij de verenigingen is navraag gedaan naar speciale doelgroepen binnen de vereniging. Tabel 7 laat het percentage verenigingen zien dat leden met een handicap of chronische aandoening hebben. Bovendien is in deze tabel het percentage verenigingen met topsporters terug te vinden.

*Tabel 7: aantal leden speciale doelgroep in % en aantallen**

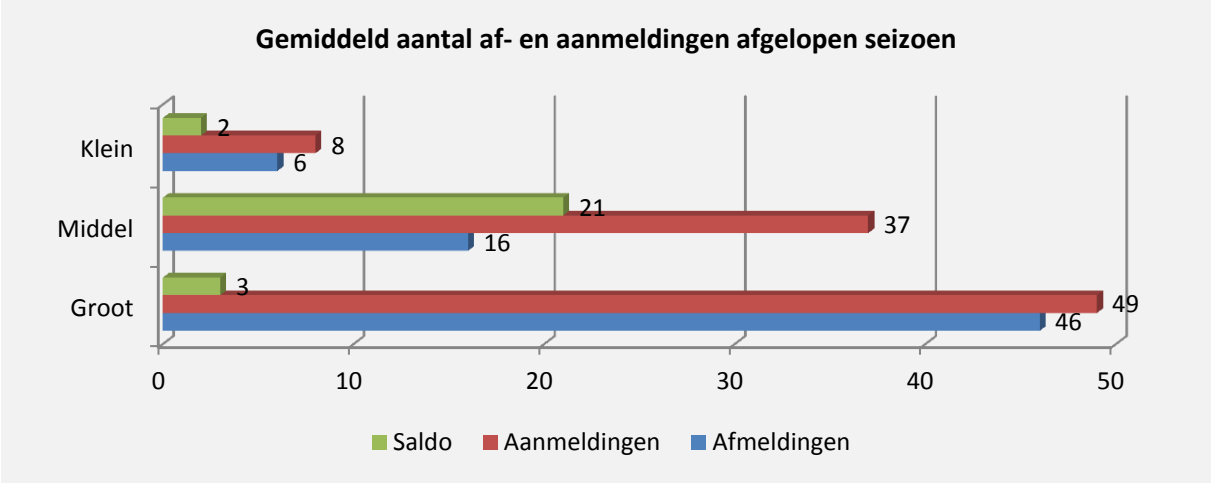
Doelgroep	% verenigingen	Gemiddeld aantal leden [range]
Leden met een handicap	31	21 [1 - 100]
Leden met een chronische aandoening	38	20 [1 - 100]
Topsporters	45	7 [1 - 21]

***In deze tabel worden in de linker kolom de specifieke doelgroepen weergegeven. In de middelste kolom wordt het percentage verenigingen weergegeven dat leden heeft binnen een bepaalde doelgroep. In de rechterkolom staat het aantal leden per doelgroep. Achter het aantal leden staat de range. Dit geeft het minimaal en maximaal aantal leden aan binnen de betreffende leeftijdscategorie. Een voorbeeld: de sportverenigingen in de gemeente Assen hebben gemiddeld 21 leden met een handicap. Er zijn verenigingen met één lid in deze doelgroep en er zijn verenigingen met 100 leden in deze doelgroep.*

Meer verenigingen hebben topsporters als leden (45%) dan leden met een handicap (31%) of chronische aandoening (38%). Als echter naar het aantal leden wordt gekeken ligt het gemiddeld aantal topsporters (7) lager dan het aantal leden met handicap (21) of chronische aandoening (20). In totaal geeft 48% van alle verenigingen aan een aanbod te hebben voor mensen met een beperking en/of chronische aandoening. Dit aanbod kan bijvoorbeeld zijn in de vorm van een G-team of het project Special Heroes.

2.1.2 Ontwikkeling aantal leden

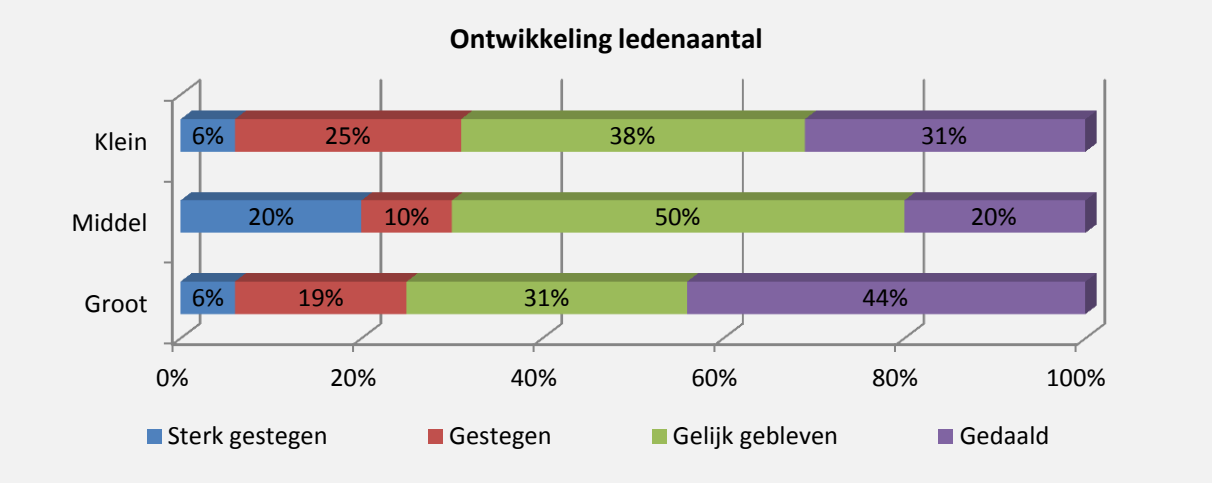
Figuur 7 toont het verloop van leden van het afgelopen seizoen. Per omvang van vereniging is het gemiddeld aantal afmeldingen, aanmeldingen en het uiteindelijke saldo weergegeven.

Figuur 1: gemiddeld aantal af- en aanmeldingen en uiteindelijke saldo afgelopen seizoen

Uit figuur 1 is af te lezen dat het saldo van kleine en grote verenigingen vrij laag is (respectievelijk 2 en 3 leden). Het saldo bij middelgrote verenigingen ligt een stuk hoger, namelijk op 21 leden. Verder is het aantal af- en aanmeldingen redelijk in verhouding met de omvang van de vereniging (kleinere aantallen bij kleine verenigingen en grotere aantallen bij grotere verenigingen).

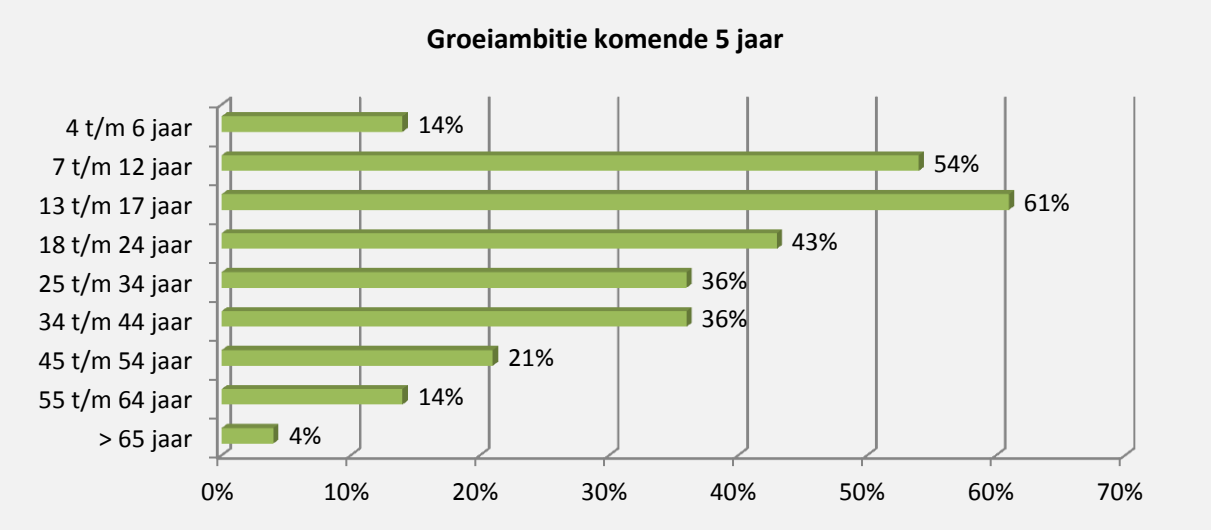
De verenigingen is gevraagd om aan te geven hoe het ledenaantal zich de afgelopen 4 jaar heeft ontwikkeld. De resultaten hiervan zijn opnieuw naar omvang van de vereniging weergegeven in figuur 2.

Figuur 2: ontwikkeling aantal leden afgelopen 4 jaar per verenigingsomvang

De meeste verenigingen van kleine en middelgrote omvang geven aan dat het ledenaantal ongeveer gelijk is gebleven (respectievelijk 38% en 50%). Van de grote verenigingen echter geven de meeste aan dat dit aantal gedaald is (44%). 20% van de middelgrote verenigingen geeft aan een sterke stijging van het ledenaantal te hebben gehad ten opzichte van maar 6% van de kleine en grote verenigingen. Ook het percentage verenigingen met een daling van het ledenaantal is bij middelgrote verenigingen het laagst (20% ten opzichte van 31% kleine verenigingen en 44% grote verenigingen).

67% van alle verenigingen geeft aan een groeiambitie te hebben voor de komende 5 jaar. In figuur 3 is weergegeven in welke leeftijdscategorie deze groei plaats zou moeten vinden volgens de verenigingen. De meeste verenigingen geven hierbij de voorkeur voor een groei in de leeftijdscategorie van 7 t/m 17 jaar. Het minst populair voor groei zijn de leeftijdscategorieën > 55 jaar en 4 t/m 6 jaar.

Figuur 3: percentage verenigingen met een groeiambitie voor de komende 5 jaar

Tot slot is de verenigingen gevraagd of sprake is van een ledenstop of wachtlijst. Geen van de verenigingen geeft aan op dit moment een ledenstop te hebben. Het percentage verenigingen met een wachtlijst per omvang van de vereniging is weergegeven in tabel 8. Daarnaast is het aantal personen in de wachtlijst en de gemiddelde wachttijd in maanden weergegeven.

*Tabel 8: wachtlijsten per verenigingsomvang**

Omvang vereniging	% hantering wachtlijst	Aantal personen wachtlijst	Gemiddelde wachttijd (maanden)
Klein [n=15]	6	12	12
Middel [n=10]	10	20	12
Groot [n=16]	6	15	6

***In deze tabel wordt in de tweede kolom van links het percentage kleine, middelgrote en grote verenigingen weergegeven dat een wachtlijst hanteert. In de middelste kolom wordt het aantal personen op de wachtlijst weergegeven en in de rechterkolom de gemiddelde wachttijd in maanden.*

De meeste wachtlijsten komen voor bij verenigingen van middelgrote omvang (10% ten opzichte van 6%). Ook het gemiddeld aantal personen in deze wachtlijsten is het hoogst (20 personen ten opzichte van 12 en 15 personen). Grote verenigingen hebben met gemiddeld 6 maanden de kortste wachttijd, waar de gemiddelde wachttijd bij kleine en middelgrote verenigingen 12 maanden is.

2.2 Vrijwilligers

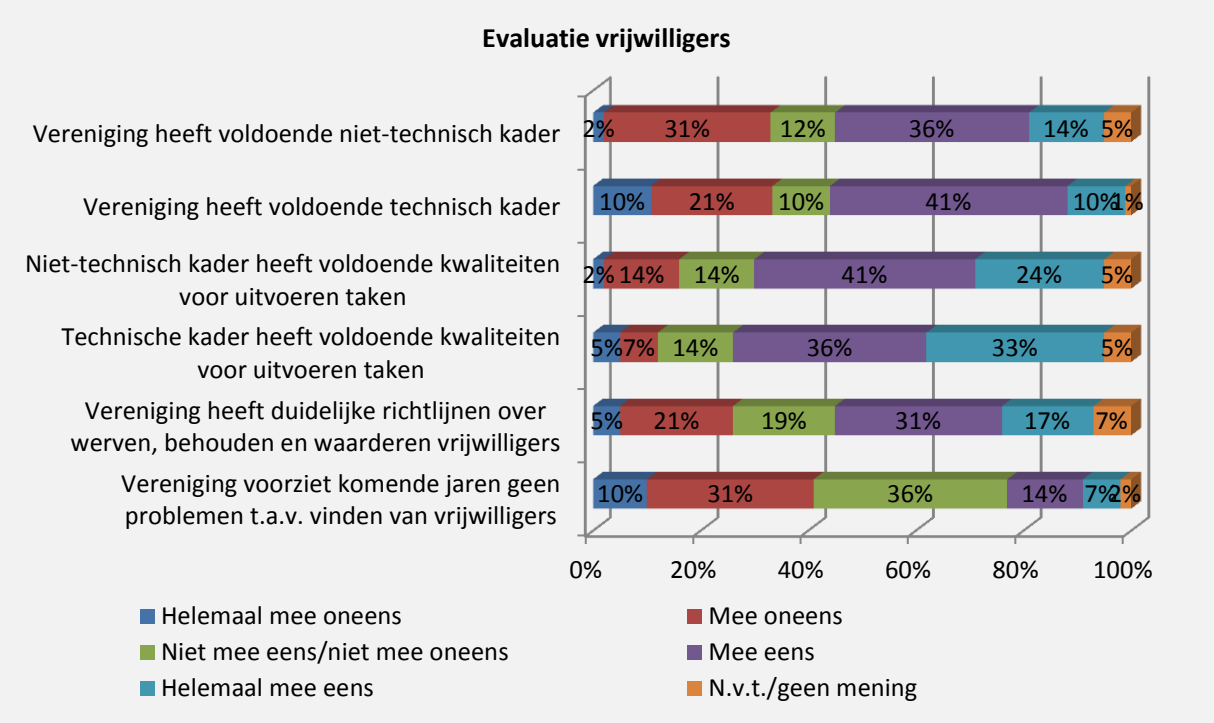
Deze paragraaf zal meer inzicht geven in de vrijwilligers binnen de verenigingen in Assen. Zo wordt gekeken naar het aantal vrijwilligers, een evaluatie van vrijwilligers en de tekorten aan vrijwilligers.

Tabel 9 laat het gemiddelde aantal vrijwilligers en beroepskrachten zien. Het aantal vrijwilligers loopt redelijk in verhouding op wanneer wordt gekeken naar de omvang van de vereniging.

Tabel 9: gemiddeld aantal vrijwilligers en beroepskrachten per verenigingsomvang

Omvang vereniging	Aantal vrijwilligers	Aantal beroepskrachten niet zijnde een trainer
Klein [n=15]	19	0
Middel [n=10]	48	0
Groot [n=16]	92	1

Figuur 4 geeft de mening van verenigingen weer over hun eigen vrijwilligers. De verenigingen konden voor 6 verschillende punten aangeven in hoeverre ze het daar mee eens waren.

Figuur 4: evaluatie vrijwilligers

In totaal is 41% van alle verenigingen het niet eens met de stelling 'De vereniging voorziet komende jaren geen problemen t.a.v. het vinden van vrijwilligers'. Met andere woorden, bijna de helft van alle verenigingen voorziet voor de komende jaren problemen voor het vinden van vrijwilligers. Daarnaast geeft ongeveer een derde van de verenigingen aan onvoldoende kader te hebben (niet-technische en technisch). Over het algemeen zijn de verenigingen wel tevreden met de kwaliteit van de kaders (29% voor niet-technisch en 38% voor technisch kader).

In tabel 10 wordt weergegeven voor welke taken, werkzaamheden en functies een tekort wordt gesignaleerd. Hiervoor is opnieuw een onderscheid gemaakt tussen kleine, middelgrote en grote verenigingen.

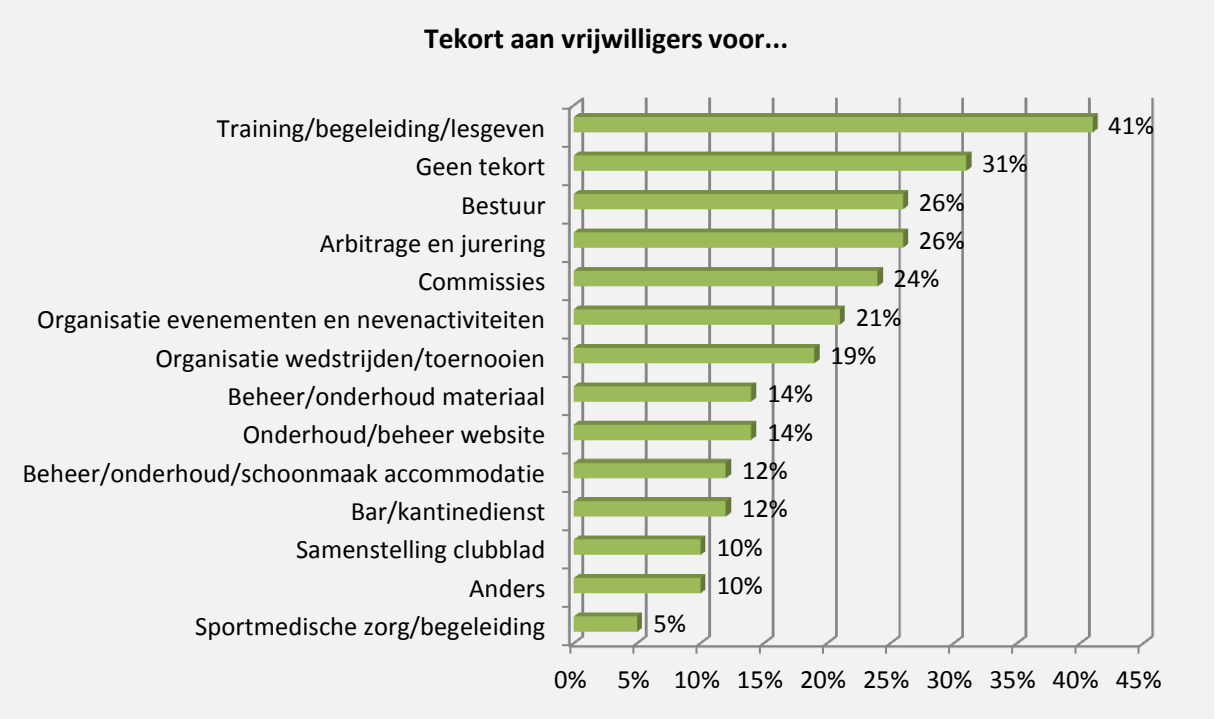
*Tabel 10: tekort aan vrijwilligers voor bepaalde functies, taken en werkzaamheden per verenigingsomvang**

Activiteit	% verenigingen		
	Klein [n=15]	Middel [n=10]	Groot [n=16]
Training/begeleiding/lesgeven	13	50	63
Geen tekort	44	40	13
Bestuur	19	20	38
Arbitrage en jurering	25	0	44
Commissies	13	10	44
Organisatie evenementen en nevenactiviteiten	19	10	31
Organisatie wedstrijden/toernooien	6	20	31
Beheer/onderhoud materiaal	19	20	6
Onderhoud/beheer website	6	20	19
Beheer/onderhoud/schoonmaak accommodatie	6	20	13
Bar/kantinedienst	6	0	25
Samenstelling clubblad	0	20	13
Anders	13	10	6
Sportmedische zorg/begeleiding	0	0	13

***In deze tabel worden in de tweede, derde en vierde kolom het percentage kleine, middelgrote en grote verenigingen weergegeven dat een tekort aan bepaalde vrijwilligersfuncties ervaart. Een voorbeeld: 63% van de grote verenigingen ervaart een tekort aan trainers/begeleiders.*

Opvallend aan tabel 10 is het relatief hoge percentage kleine (44%) en middelgrote (40%) verenigingen dat aangeeft geen tekort aan vrijwilligers te hebben ten opzichte van grote verenigingen (13%). Middelgrote (50%) en grote (63%) verenigingen hebben vooral een tekort aan vrijwilligers voor trainingen, begeleiding en/of lesgeven. Binnen kleine verenigingen is er vooral een tekort aan vrijwilligers voor arbitrage en jurering.

In figuur 5 staat hetzelfde weergegeven als in bovenstaande tabel, maar dan voor alle verenigingen bij elkaar. Hierin is goed te zien op welk gebied het tekort van vrijwilligers vooral plaatsvindt. De top 5 hierin is als volgt: training/begeleiding/lesgeven, bestuur, arbitrage en jurering, commissies, organisatie evenementen en nevenactiviteiten.

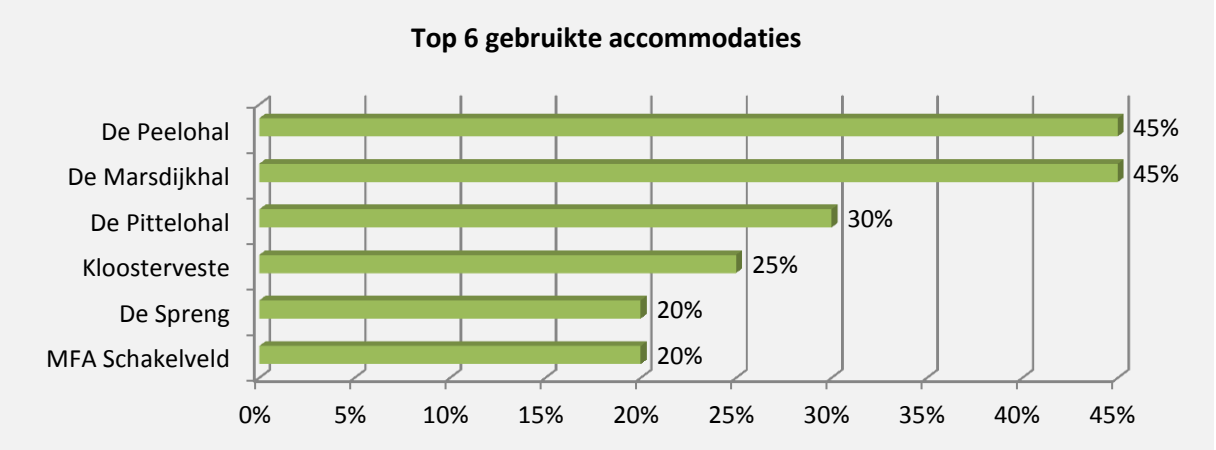

Figuur 5: tekort aan vrijwilligers voor bepaalde functies, taken en werkzaamheden

2.3 Accommodaties

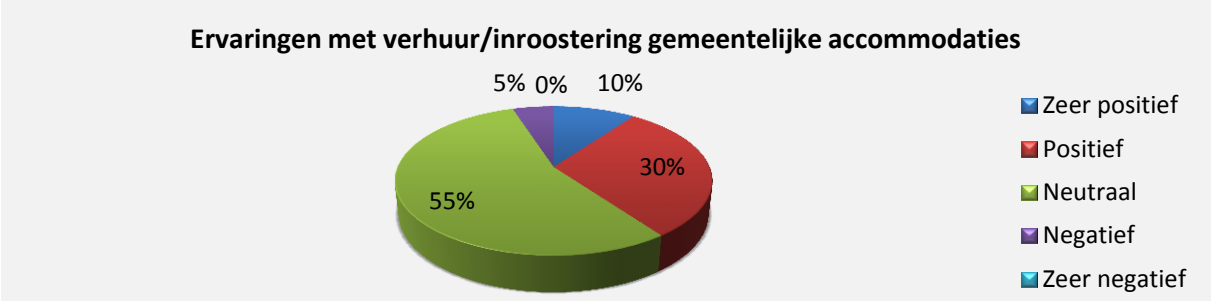
Deze paragraaf geeft meer inzicht in het gebruik van en de ervaringen met accommodaties. 31% van de verenigingen geeft aan de gehele accommodatie te huren van de gemeente Assen. 17% huurt een deel van de gemeente en 52% huurt helemaal geen locatie van de gemeente.

Figuur 6 laat de top 6 van meest gebruikte accommodaties in de gemeente Assen zien. Meest gebruikt zijn De Peelohal en De Marsdijkhal. De volledige lijst van gebruikte accommodaties is terug te vinden in bijlage 3.

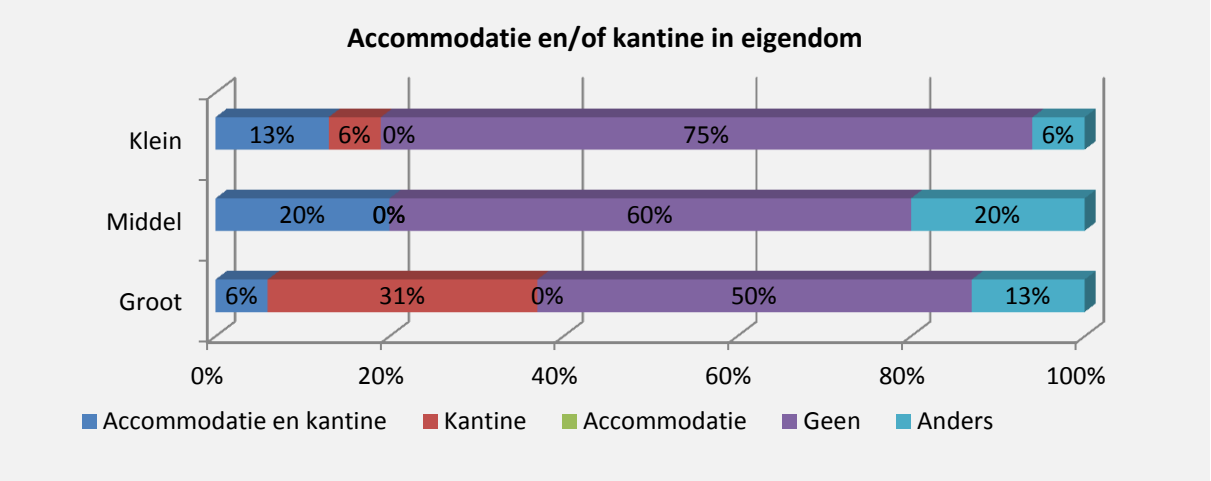
Figuur 6: top 6 meeste gebruikte accommodaties (n=20)

Uit figuur 7 is af te lezen hoe de ervaringen van verenigingen zijn met betrekking tot de verhuur en inroostering van de gemeentelijke accommodaties. 40% van de verenigingen is hierover positief, 55% is neutraal en slechts 5% is negatief. In bijlage 4 is voor alle ervaringen een extra toelichting te vinden.

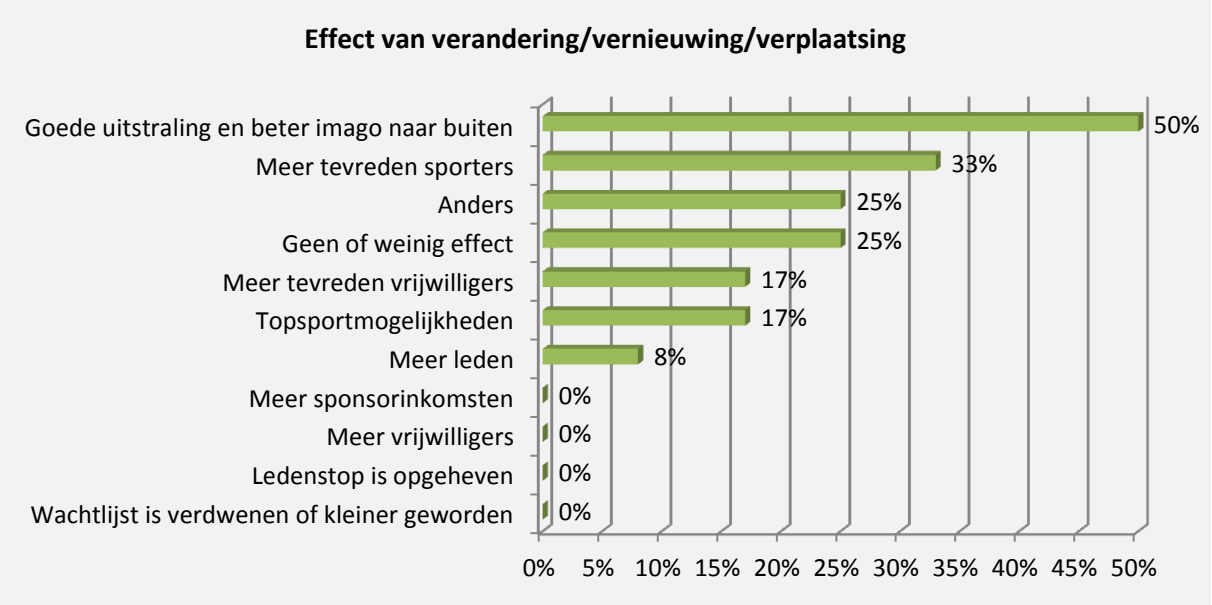
Figuur 7: ervaringen met verhuur/inroostering gemeentelijke accommodaties (n=20)

Figuur 8 toont het eigen bezit van accommodaties en/of kantines van de verenigingen, opnieuw onderverdeeld naar omvang van de vereniging. Opvallend is het relatief hoge percentage grote verenigingen met een eigen kantine (31%) ten opzicht van kleine (6%) en middelgrote (0%) verenigingen. Het percentage eigen bezit van zowel accommodatie als kantine is daarentegen juist het hoogst onder de middelgrote verenigingen (20% ten opzichte van 13% en 6%). Van alle verenigingen samen geeft 57% aan dat de accommodatie aan de wensen voldoet. In bijlage 5 is weergegeven waarom accommodaties wel of niet aan de eisen voldoen.

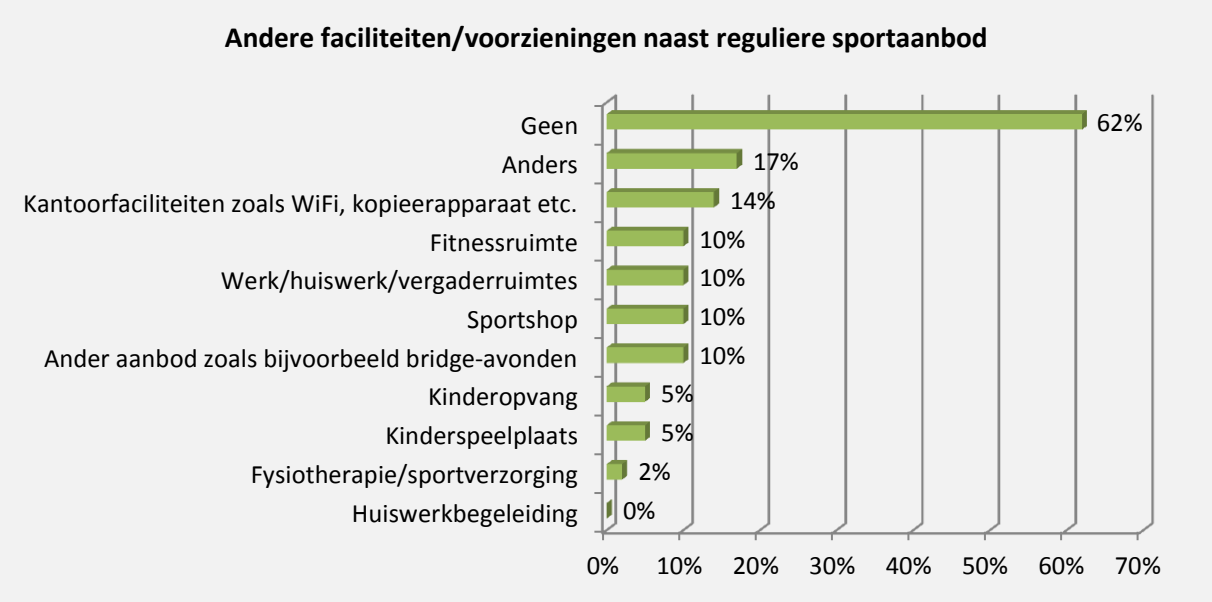
Figuur 8: eigen bezit van accommodatie en/of kantine per verenigingsomvang

Van alle verenigingen geeft 29% aan dat de accommodatie de afgelopen vier jaar ingrijpend veranderd, vernieuwd of verplaatst is. Bijlage 6 geeft deze veranderingen weer. De effecten van deze veranderingen zijn weergegeven in figuur 9. De helft van de verenigingen geeft aan dat het effect een goede uitstraling en beter image naar buiten toe is.

Figuur 9: effecten van verandering, vernieuwing en/of verplaatsing van accommodatie (n=12)

Tot slot is de verenigingen gevraagd naar het huidige aanbod van andere faciliteiten en/of voorzieningen naast het reguliere sportaanbod. Figuur 10 toont het overzicht van deze resultaten. De meerderheid (62%) geeft aan geen andere faciliteiten of voorzieningen aan te bieden.

Figuur 10: aanbod van andere faciliteiten/voorzieningen naast reguliere sportaanbod

2.4 Beleid en strategie

De paragraaf 'beleid en strategie' gaat dieper in op de visie, het beleid en de strategie van de verenigingen, de huidige stand van zaken en het toekomstbeeld. Tabel 11 geeft een overzicht weer van de beleidsplannen van de verenigingen.

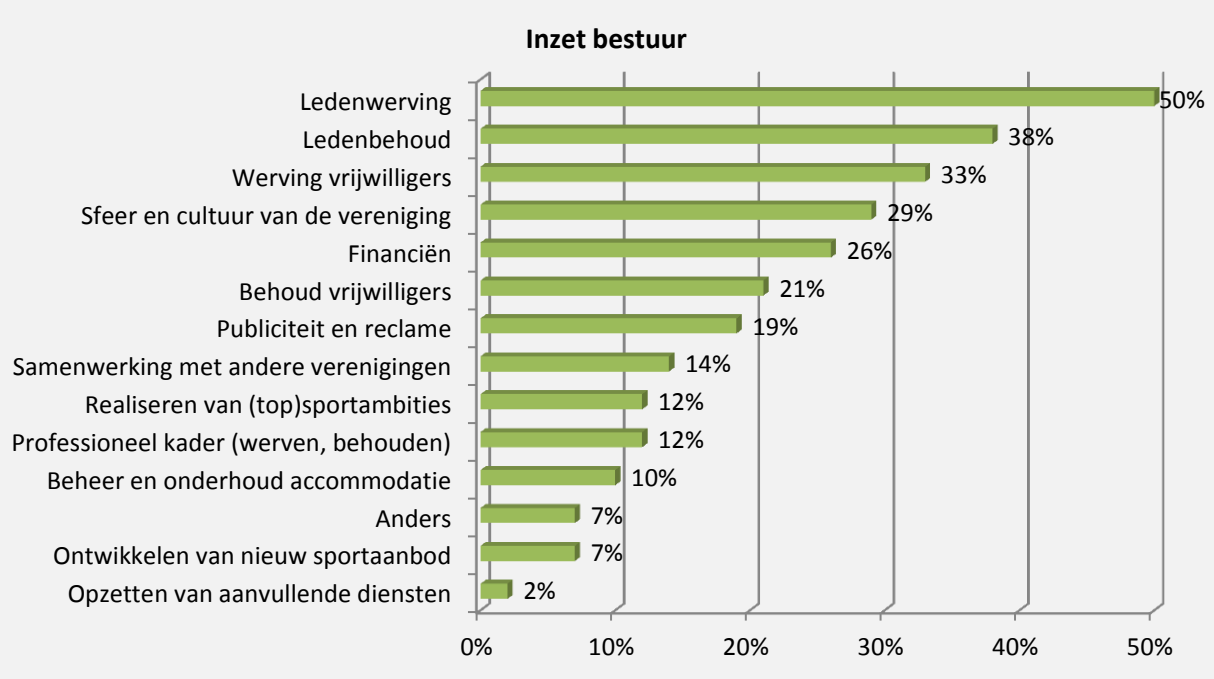
*Tabel 11: beleid en uitvoering verenigingen**

Beleidsplan	% verenigingen (n=41)	% gewerkt met plan	% plan getoetst en geëvalueerd
Algemeen meerjarenbeleidsplan	60	92 (n=25)	80 (n=15)
Technisch beleidsplan	50	95,2 (n=21)	95 (n=21)
Jeugdbeleidsplan	33	93 (n=14)	79 (n=14)
Plan van aanpak interne communicatie	55	-	-
Plan van aanpak externe communicatie	52	-	-
Protocol wangedrag en/of gedragscode	55	-	-
Beleidsplan werving vrijwilligers	26	-	-
Beleidsplan behoud vrijwilligers	55	-	-

***In deze tabel worden in de tweede het percentage verenigingen weergegeven dat één of meerder plannen op papier heeft staan. In de derde kolom wordt weergegeven hoeveel procent heeft gewerkt met het betreffende plan en in de vierde kolom staat hoeveel procent de plannen toetst en evalueert.*

De meerderheid van de verenigingen geeft aan een algemeen meerjarenbeleidsplan te hebben (60%). Van deze verenigingen geeft 92% aan hier ook daadwerkelijk mee te werken en 80% geeft aan het plan daarnaast ook te toetsen en evalueren. De helft van de verenigingen heeft bovendien een technisch beleidsplan maar slechts een derde heeft daarnaast een jeugdbeleidsplan.

Figuur 11 toont een overzicht van de speerpunten van de verenigingsbesturen voor het komende jaar. De top vijf van is als volgt: ledenwerving, ledenbehoud, werving vrijwilligers, sfeer en cultuur van de vereniging en financiën.

Figuur 11: inzet bestuur komende jaar

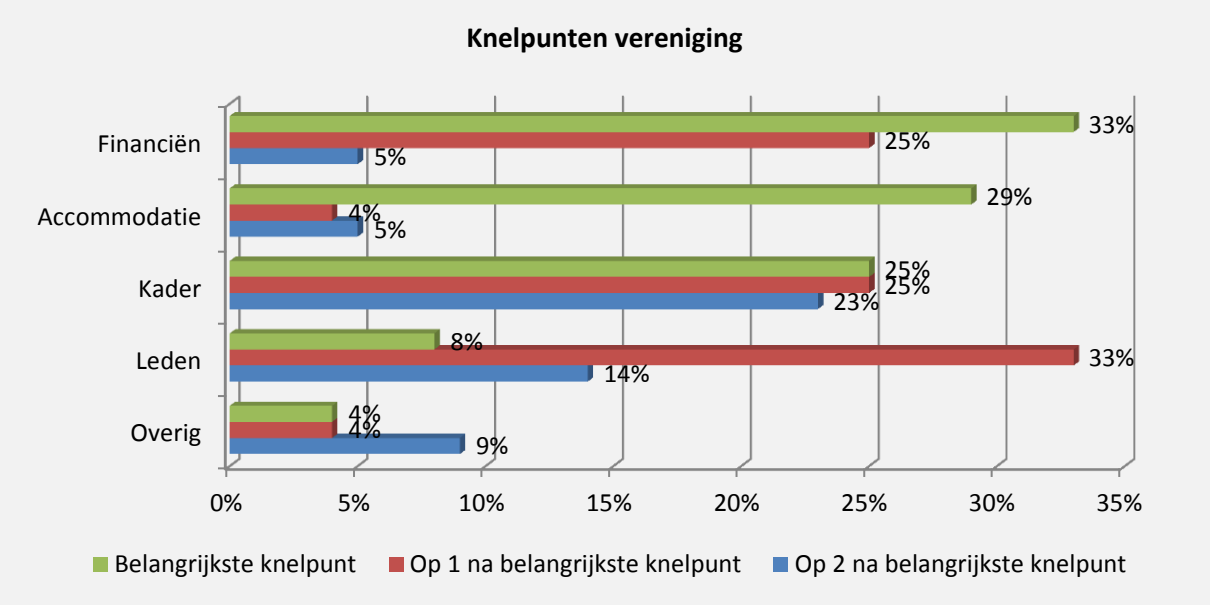
Tabel 12 geeft de speerpunten naar omvang van de verenigingen voor het komende jaar weer. Voor kleine en middelgrote verenigingen zet het bestuur zich vooral in voor ledenwerving. Grote verenigingen zetten vooral in op het werven van vrijwilligers.

Tabel 12: inzet van bestuur komende jaar per verenigingsomvang

Inzet bestuur	% verenigingen		
	Klein [n=15]	Middel [n=10]	Groot [n=16]
Ledenwerving	50	70	38
Ledenbehoud	25	70	31
Werving vrijwilligers	25	10	56
Sfeer en cultuur van de vereniging	31	20	31
Financiën	13	20	44
Behoud vrijwilligers	25	30	13
Publiciteit en reclame	31	30	0
Samenwerking met andere verenigingen	6	10	25
Realiseren van (top)sportambities	13	10	13
Professioneel kader (werven, behouden)	6	10	19
Beheer en onderhoud accommodaties	13	10	6
Anders	19	0	0
Ontwikkelen van nieuw sportaanbod	6	10	6
Opzetten van aanvullende diensten	6	0	0

**In deze tabel worden in de tweede, derde en vierde kolom het percentage kleine, middelgrote en grote verenigingen weergegeven dat het komende jaar aandacht wil besteden aan bepaald aspect van de vereniging. Een voorbeeld: 38% van de grote verenigingen zet heeft ledenwerving als speerpunt voor het komende jaar.*

Van alle verenigingen ervaart 57% knelpunten of punten van zorg. In figuur 12 zijn voor alle verenigingen de drie belangrijkste knelpunten weergegeven. Het belangrijkste knelpunt voor de verenigingen is financiën (33%), gevolgd door leden (33%). Tot slot wordt kader als belangrijkste knelpunt genoemd (23%). Een overzicht van een toelichting op alle knelpunten is te vinden in bijlage 7.

Figuur 12: belangrijkste knelpunten van verenigingen (n=24)

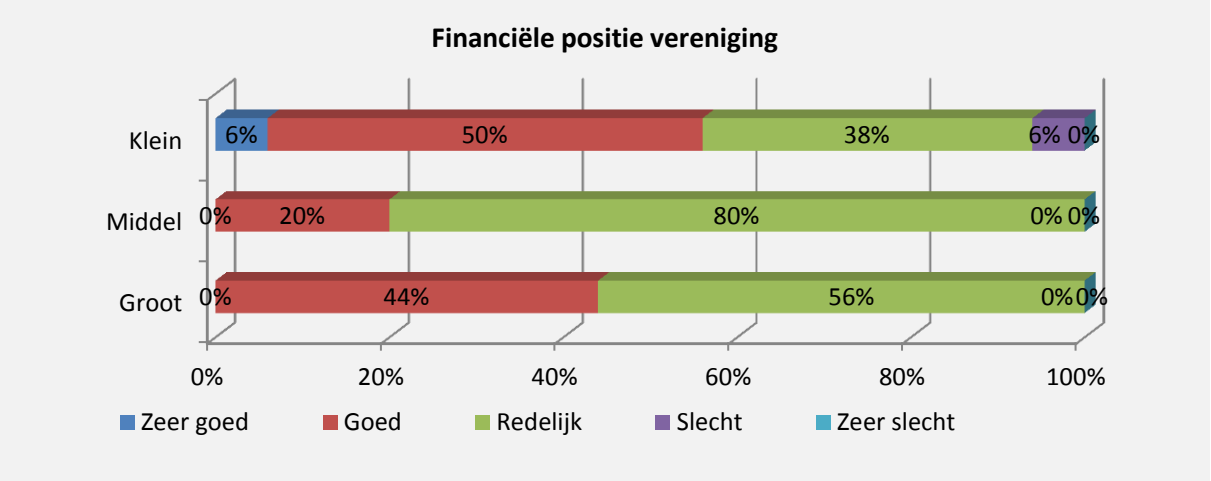
Tabel 13 laat naar omvang van de verenigingen de belangrijkste knelpunten zien. Van de kleine en grote verenigingen geven de meeste verenigingen 'financiën' aan als belangrijkste knelpunt. Voor middelgrote verenigingen is het belangrijkste knelpunt het kader.

*Tabel 13: belangrijkste knelpunten per verenigingsomvang**

Knelpunt	% verenigingen		
	Klein [n=15]	Middel [n=10]	Groot [n=16]
Vereniging ervaart knelpunten	**38**	**50**	**81**
Financiën	50	20	31
Accommodatie	50	20	23
Kader	0	60	23
Leden	0	0	15
Overig	0	0	7

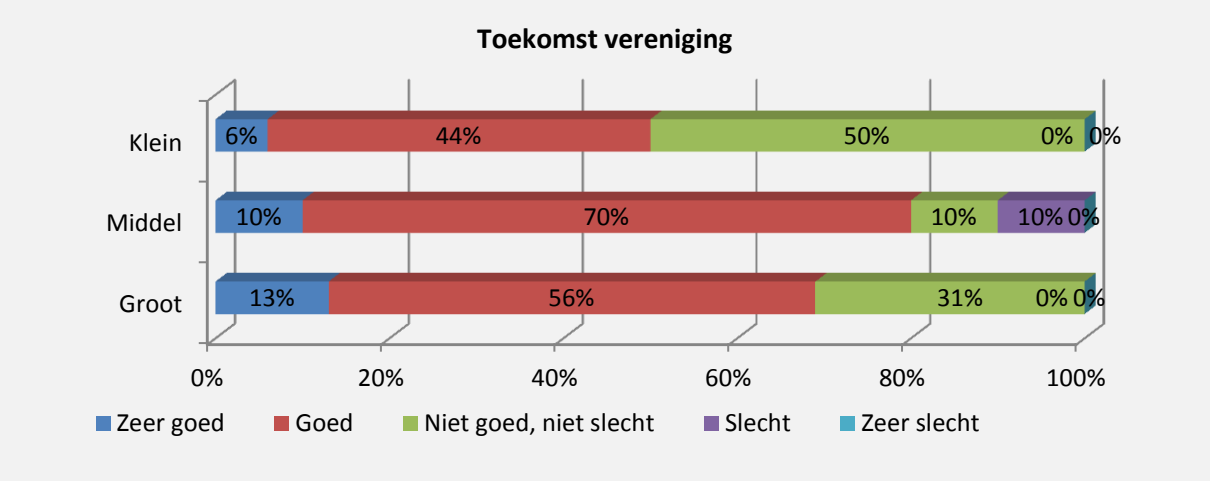
***In deze tabel worden in de tweede, derde en vierde kolom het percentage kleine, middelgrote en grote verenigingen weergegeven dat op een bepaald aspect een knelpunt ervaart. Een voorbeeld: 31% van de grote verenigingen ervaart financiën als een knelpunt. Daarnaast wordt in de tweede rij het percentage kleine, middelgrote en grote verenigingen weergegeven dat überhaupt knelpunten ervaart. Een voorbeeld: 81% van alle grote verenigingen ervaart knelpunten.*

In figuur 13 is de financiële positie van de verenigingen weergegeven naar omvang van de verenigingen. Opvallend is dat alleen onder de kleine verenigingen een aantal verenigingen aangeeft een zeer goede (6%) of een slechte (6%) financiële positie te hebben. Het merendeel van alle verenigingen geeft aan in een goede of redelijke financiële positie te zijn.

Figuur 13: financiële positie per verenigingsomvang

De verenigingen is ook gevraagd hoe zij de toekomst van de vereniging inschatten. Deze resultaten zijn weergegeven in figuur 14.

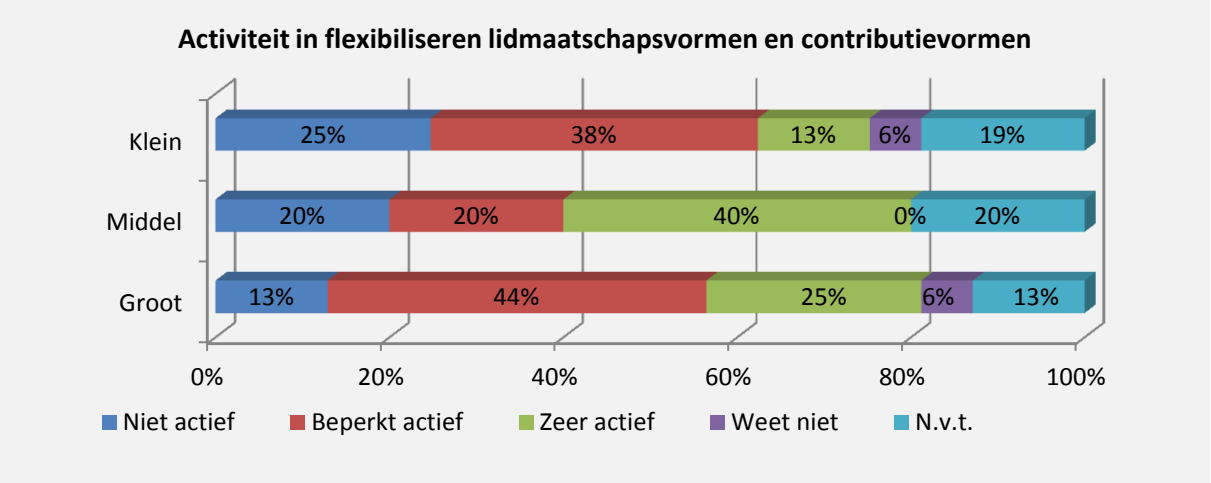

Figuur 14: geschatte toekomst per verenigingsomvang

Figuur 14 laat zien dat een aantal verenigingen onder de middelgrote verenigingen aangeeft een slechte toekomst te verwachten (10%). Onder de grote verenigingen zijn de meeste verenigingen die een zeer goede toekomst van de vereniging inschatten (13%).

Tot slot is de verenigingen gevraagd naar hun activiteit met betrekking tot het flexibiliseren van lidmaatschapsvormen en contributievormen. Onder de middelgrote verenigingen zijn de meeste verenigingen

die aangeven zeer actief te zijn op dit gebied (40% ten opzichte van 13% en 25%). Als men echter kijkt naar het überhaupt actief zijn op dit gebied (beperkt actief en zeer actief samengenomen), dan zijn de grote verenigingen het meest actief (69% ten opzichte van 51% en 60%).

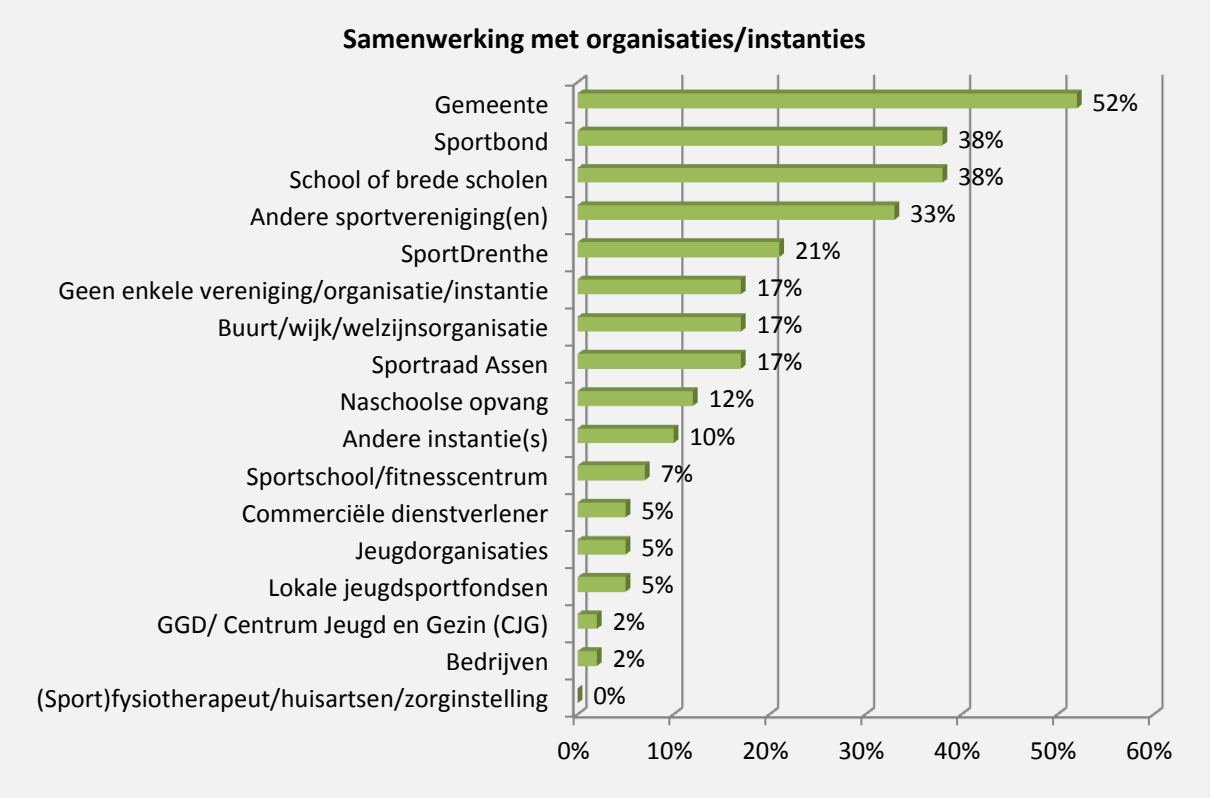

Figuur 15: activiteit in flexibiliseren lidmaatschapsvormen en contributievormen per verenigingsomvang

2.5 Maatschappelijk

Deze paragraaf bespreekt de samenwerking en betrokkenheid van de verenigingen met andere organisaties, instanties en andere verenigingen. 64% van alle verenigingen geeft aan de afgelopen twee seizoenen/jaren betrokken te zijn geweest bij activiteiten/evenementen/projecten in buurten en wijken, eventueel in samenwerking met de gemeente of andere organisaties. In bijlage 8 is een overzicht te vinden van deze activiteiten en de redenen van de andere verenigingen om niet deel te nemen aan activiteiten.

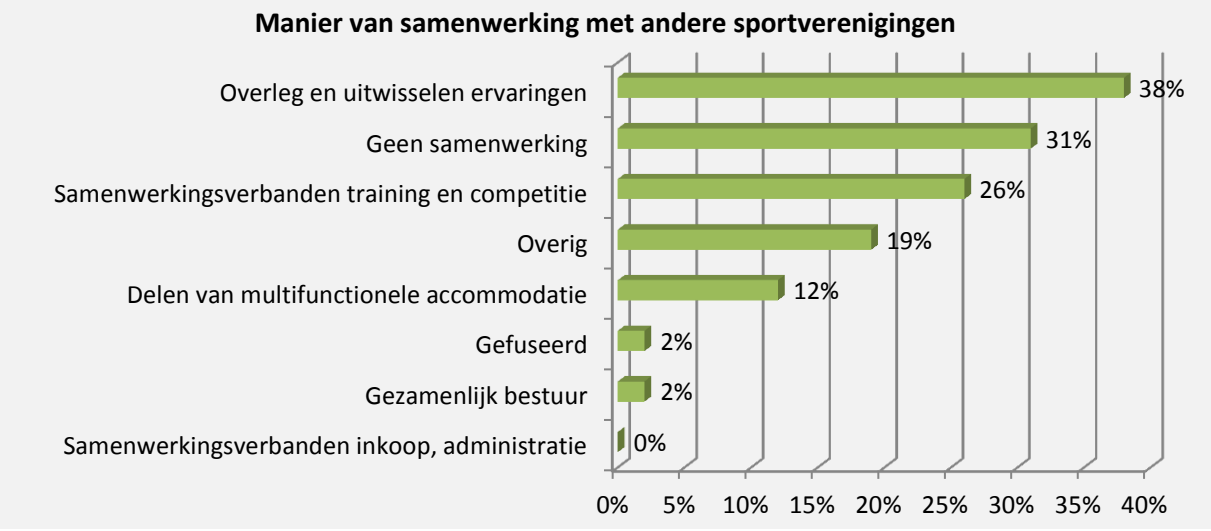
Figuur 16 laat een overzicht zien van de organisaties en/of instanties waar de verenigingen mee hebben samengewerkt.

Figuur 16: samenwerking van verenigingen met andere organisaties/instanties

De meeste verenigingen werken samen met de gemeente. Daarnaast werken veel verenigingen samen met de Sportbond (38%), scholen of brede scholen (38%) en andere sportverenigingen (33%).

In figuur 17 is te zien op welke manier de verenigingen samenwerken met andere sportverenigingen. 31% van de verenigingen geeft aan helemaal niet samen te werken met andere verenigingen. De verenigingen die wel samenwerken doen dit vooral op het gebied van overleg en het uitwisselen van ervaringen (38%) en samenwerkingsverbanden voor training en competitie (26%).

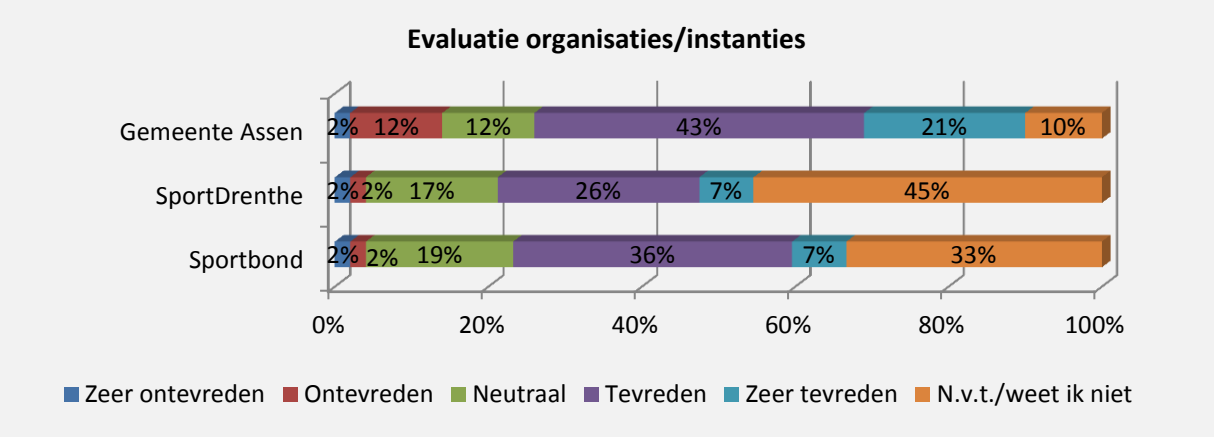

Figuur 17: manier van samenwerking met andere sportverenigingen

2.6 Gemeente en subsidies

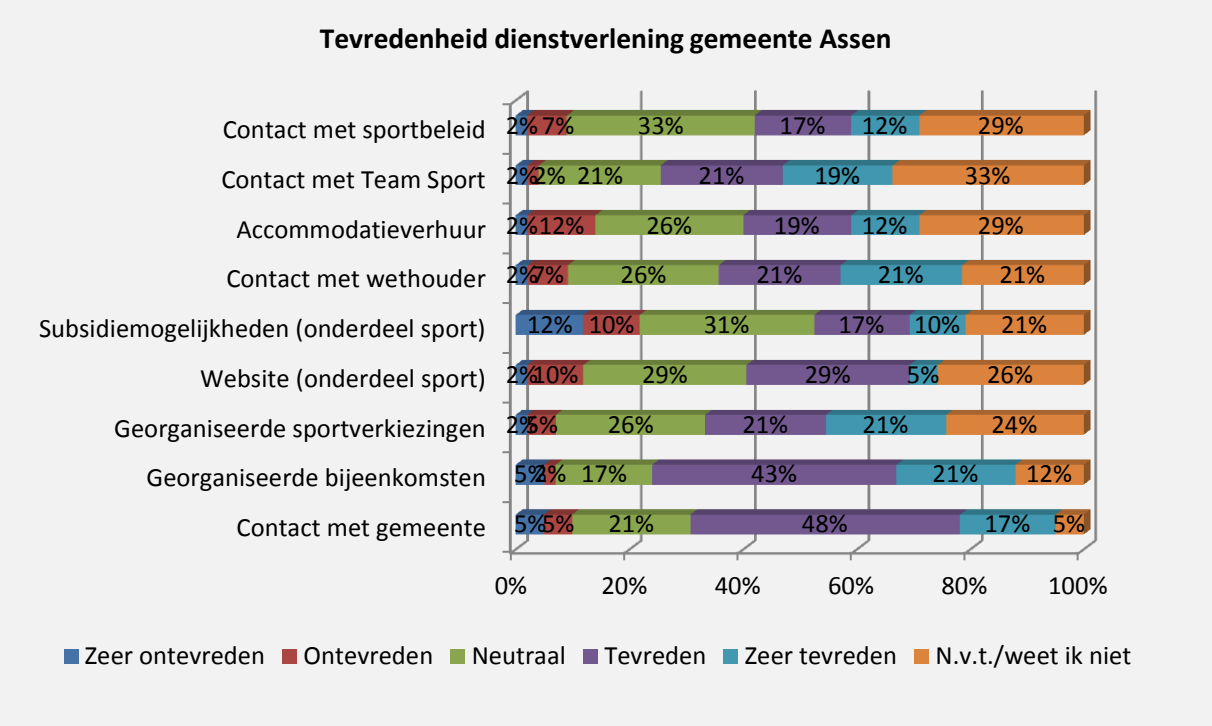
In deze paragraaf staan de resultaten met betrekking tot tevredenheid over organisaties, instanties en subsidieregelingen centraal

Figuur 18 geeft de tevredenheid weer van de verenigingen over de dienstverlening van de gemeente Assen, SportDrenthe en de sportbond. Het merendeel van de verenigingen die hun mening geven zijn tevreden tot zeer tevreden over de drie instellingen. De grootste ontevredenheid bij de verenigingen is over de gemeente Assen (14%), gevolgd door SportDrenthe (4%) en de sportbond (4%). In bijlage 9 staan toelichtingen weergegeven over de ontevredenheid over de gemeente Assen.

Figuur 18: tevredenheid dienstverlening van organisaties/instanties

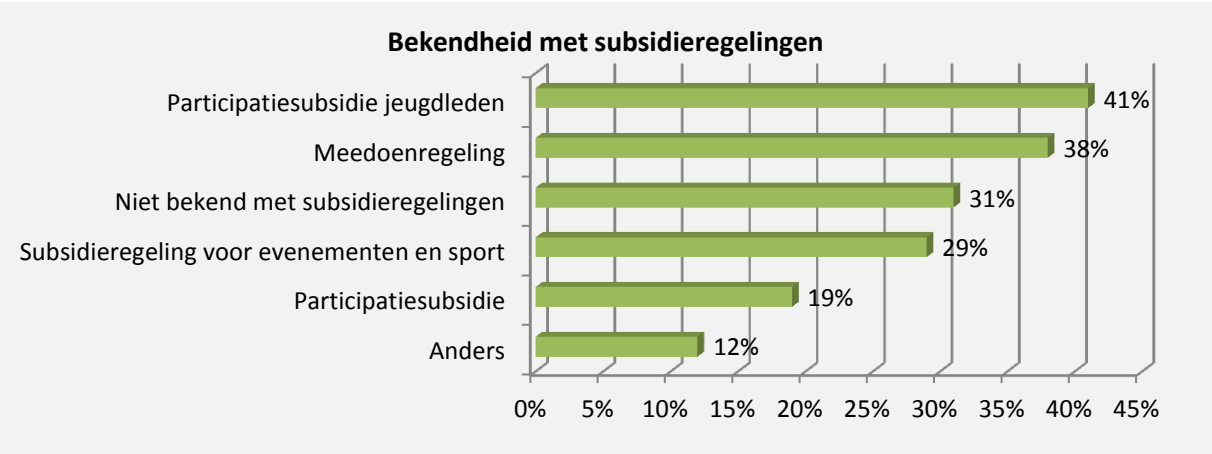
Een verdere opsplitsing van de tevredenheid over de gemeente Assen is weergegeven in figuur 19. Hierin staat per specifiek onderdeel weergegeven hoe tevreden de verenigingen zijn.

Figuur 19: tevredenheid dienstverlening gemeente Assen

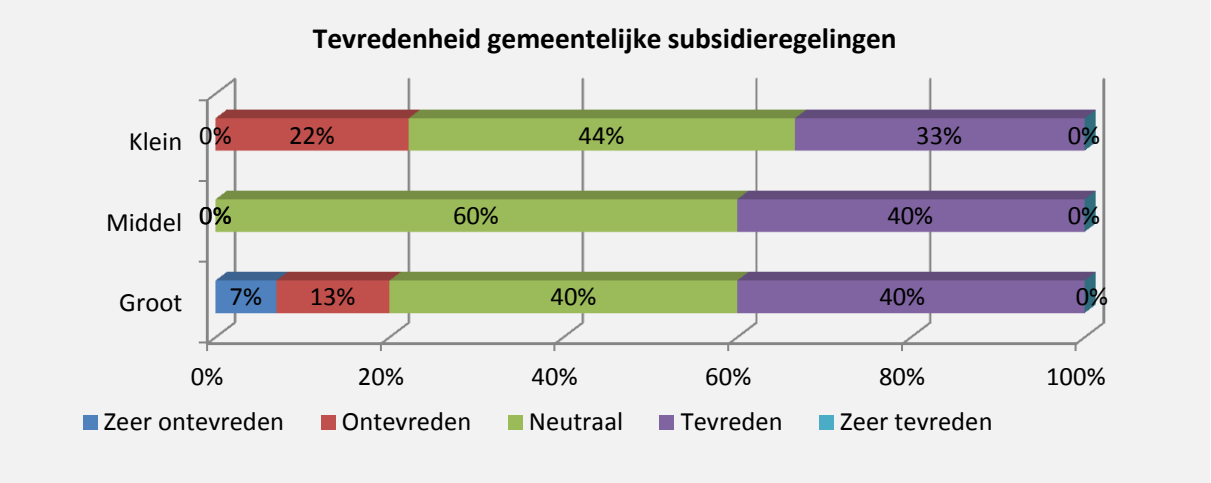
De verenigingen zijn het meest ontevreden over de subsidiemogelijkheden op het gebied van sport (22%) gevold door accommodatieverhuur (14%) en de website op het gebied van sport (12%). Over het contact met de gemeente en de georganiseerde bijeenkomsten zijn de verenigingen het meest tevreden.

Uit figuur 20 is op te maken in hoeverre de verenigingen bekend zijn met de verschillende subsidieregelingen van de gemeente Assen. De 'participatiesubsidie jeugdleden' (41%) en de 'Meedoenregeling' (38%) is het meest bekend onder de verenigingen. De participatiesubsidie is slecht bekend onder 19% van de verenigingen.

Figuur 20: bekendheid met verschillende subsidieregelingen

De tevredenheid van de verenigingen over de gemeentelijke subsidieregelingen is weergegeven in figuur 21. Hier is onderscheid gemaakt tussen kleine, middelgrote en grote verenigingen. Uit de figuur is af te lezen dat bij de middelgrote verenigingen geen ontevredenheid heerst. Dit in tegenstelling tot de kleine en grote verenigingen waar respectievelijk 22% en 13% van de verenigingen ontevreden is over de subsidiemogelijkheden. Onder de grote verenigingen is 7% die zegt zeer ontevreden te zijn over de subsidieregelingen. In bijlage 9 staan toelichtingen weergegeven over de ontevredenheid over de gemeentelijke subsidieregelingen.

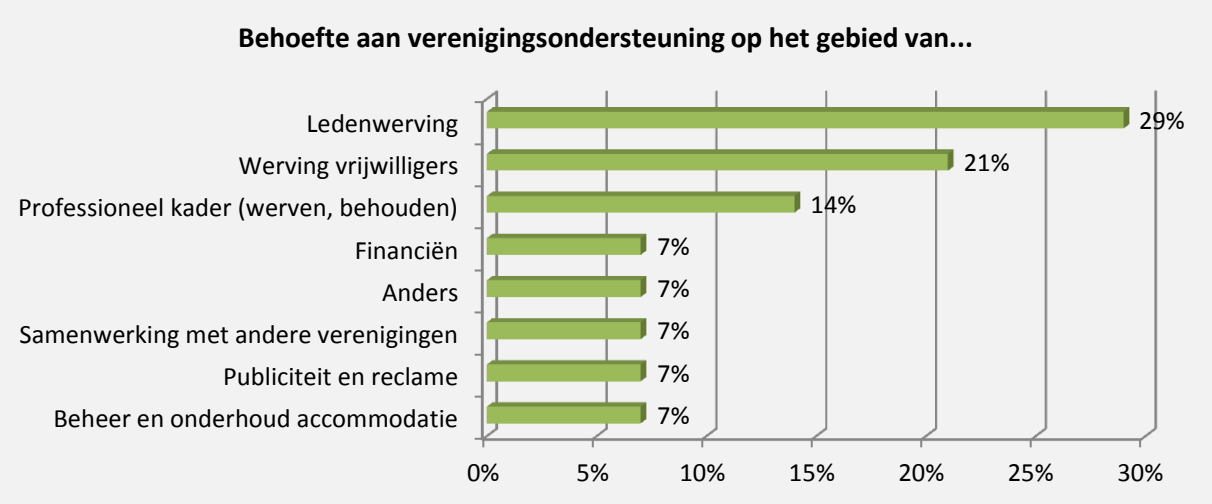

Figuur 21: tevredenheid over gemeentelijke subsidieregelingen per verenigingsomvang

2.7 Verenigingsondersteuning

In deze laatste paragraaf wordt inzicht gegeven in de behoefte aan en tevredenheid over verenigingsondersteuning. 33% van alle verenigingen geeft aan behoefte te hebben aan verenigingsondersteuning.

Figuur 22 laat de gebieden zien waarop de verenigingen behoefte hebben aan verenigingsondersteuning. In deze figuur zijn alle verenigingen samengevoegd. Het meeste behoefte is op het gebied van ledenwerving (29%), werving van vrijwilligers (21%) en het professioneel kader (14%).

Figuur 22: behoefte van verenigingen aan verenigingsondersteuning op bepaalde gebieden (n=14)

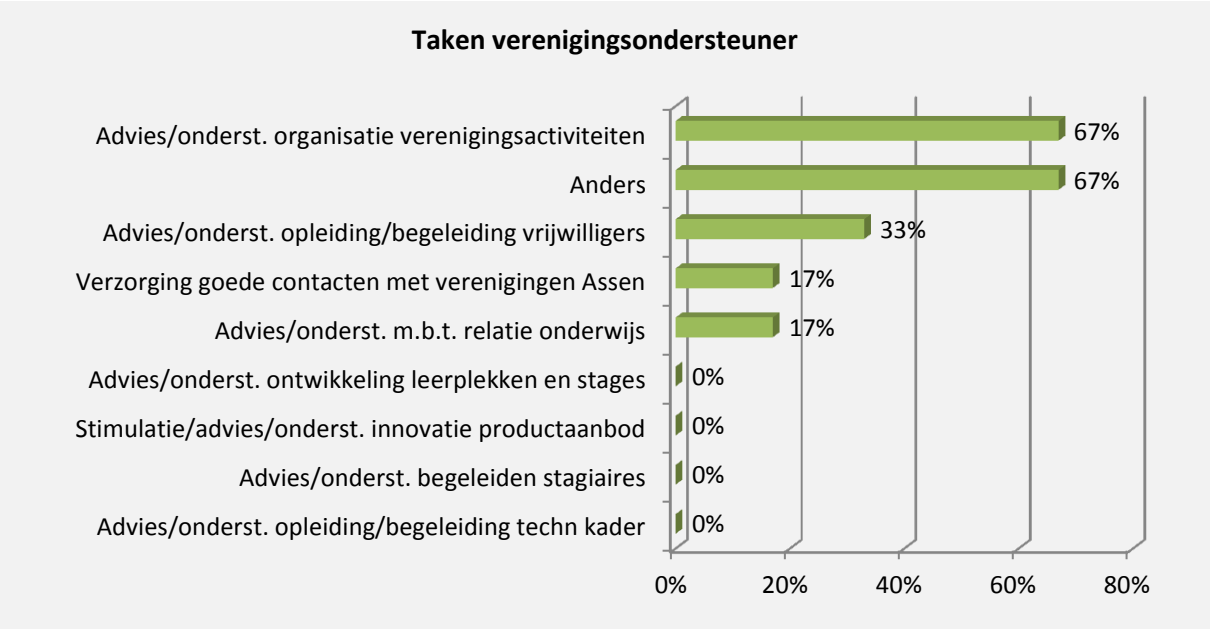
In tabel 14 is deze behoefte uitgesplitst naar omvang van de vereniging. Bovendien is in deze tabel aangegeven op welk gebied er behoefte is aan de verenigingsondersteuning.

*Tabel 14: gebieden waarbij behoefte is aan verenigingsondersteuning per verenigingsomvang**

	% verenigingen		
	Klein [n=15]	Middel [n=10]	Groot [n=16]
Behoefte aan verenigingsondersteuning	19	40	44
Ledenwerving	67	25	14
Werving vrijwilligers	33	0	29
Professioneel kader (werven, behouden)	0	25	14
Financiën	0	0	14
Anders	0	0	14
Samenwerking met andere verenigingen	0	0	14
Publiciteit en reclame	0	25	0
Beheer en onderhoud accommodatie	0	25	0

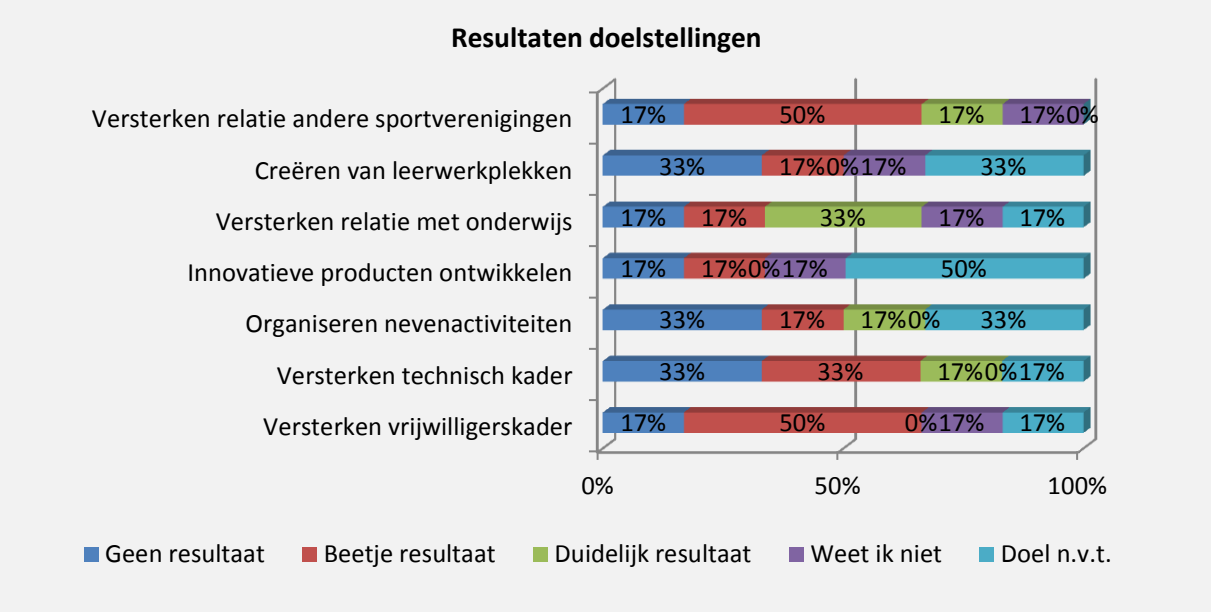
**In deze tabel worden in de tweede, derde en vierde kolom het percentage kleine, middelgrote en grote verenigingen weergegeven dat op een bepaald aspect behoefte heeft aan ondersteuning. Een voorbeeld: 14% van de grote verenigingen heeft behoefte aan ondersteuning op het gebied van ledenwerving. Daarnaast wordt in de tweede rij het percentage kleine, middelgrote en grote verenigingen weergegeven dat überhaupt behoefte heeft aan ondersteuning. Een voorbeeld: 44% van alle grote verenigingen geeft aan behoefte te hebben aan ondersteuning.*

Van alle verenigingen geeft 14% aan het afgelopen jaar ondersteund te zijn door een verenigingsondersteuner van de gemeente Assen. Aan deze 14% is gevraagd wat de taken waren van de verenigingsondersteuner. De resultaten zijn weergegeven in figuur 23. De meest voorkomende taak was advies en/of ondersteuning voor de organisatie van verenigingsactiviteiten (67%).

Figuur 23: taken verenigingsondersteuner (n=6)

Aan dezelfde 14% van de verenigingen is gevraagd in hoeverre zij al resultaat zien van de inzet van de verenigingsondersteuner met betrekking tot de doelen die zijn gesteld. De resultaten zijn weergegeven in figuur 24. Het meeste resultaat lijkt geboekt te zijn op het versterken van de relatie met andere sportverenigingen (67%), het versterken van de relatie met het onderwijs (50%) en het versterken van technisch kader (50%).

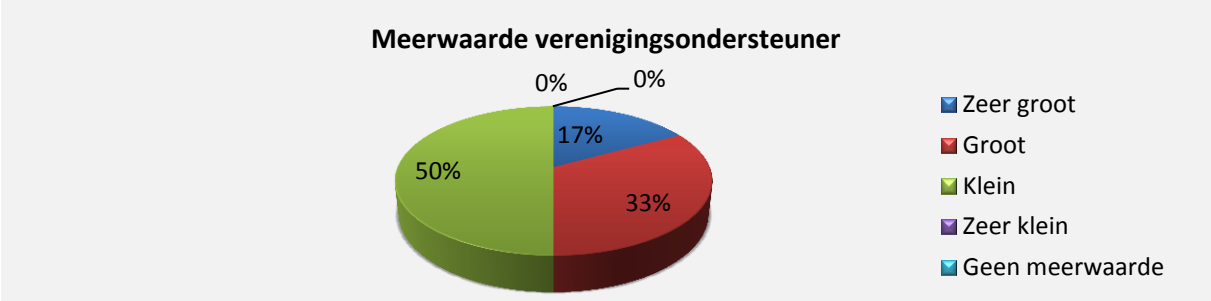
Figuur 24: resultaten doelstellingen verenigingsondersteuner (n=6)

Naast de taken en de resultaten van de verenigingsondersteuners is gevraagd naar de belangrijkste ontwikkelpunten, terug te vinden in figuur 25. Hieruit blijkt vooral dat de meeste verenigingen aangeven dat er te weinig verenigingsondersteuners actief zijn (50%).

Figuur 25: belangrijkste ontwikkelpunten verenigingsondersteuner (n=6)

Tot slot laat figuur 26 zien hoe groot volgens de verenigingen de meerwaarde van de verenigingsondersteuner is. De meningen hierover zijn duidelijk verdeeld. De helft van de verenigingen geeft aan dat de ondersteuner een kleine meerwaarde heeft, de helft van de verenigingen vindt de meerwaarde groot tot zeer groot. In bijlage 10 worden de belangrijkste succesfactoren van de verenigingsondersteuner genoemd.

Figuur 26: meerwaarde van verenigingsondersteuner (n=6)

Tot slot is aan het einde van de vragenlijst alle verenigingen nog gevraagd naar eventuele slotopmerkingen. Deze opmerkingen zijn terug te vinden in bijlage 11.

3. Conclusies

Afgelopen seizoen meeste groei bij middelgrote verenigingen

Uit de resultaten blijkt dat de groei van het ledenaantal bij de middelgrote verenigingen de afgelopen jaren het grootst is geweest. Dit komt naar voren bij vergelijking van het aantal af- en aanmeldingen van het afgelopen jaar. Bovendien geven de middelgrote verenigingen de meest groei en de minste daling aan bij de ontwikkeling van het ledenaantal de afgelopen 4 jaar.

41% van alle verenigingen voorziet de komende jaren problemen t.a.v. het vinden van vrijwilligers

Uit de evaluatie over de vrijwilligers is naar voren gekomen dat 41% van de verenigingen het oneens is met de stelling: 'de vereniging voorziet de komende jaren geen problemen t.a.v. het vinden van vrijwilligers'. Wanneer gekeken wordt naar de functies, taken en werkzaamheden waarin een tekort is aan vrijwilligers, komt naar voren dat met name de behoefte ligt bij grote verenigingen. Vooral voor training, begeleiding en lesgeven is een tekort aan vrijwilligers.

Financiën en ledenwerving of ledenbehoud grootste focuspunt

De belangrijkste knelpunten die genoemd worden door de verenigingen zijn financiën en ledenwerving of ledenbehoud. De inzet van de besturen is met name gericht op de leden. Financiën staan gemiddeld pas op de vijfde plek van de inzet van het bestuur. Bovendien geeft alleen 6% van de kleine verenigingen aan een slechte financiële positie van de vereniging te hebben. Slechts 10% van de middelgrote verenigingen schat een slechte toekomst in voor de vereniging.

De meeste samenwerking van verenigingen vindt plaats met de gemeente

Onder de verenigingen is de gemeente de meest genoemde organisatie of instantie waarmee wordt samengewerkt. De gemeente wordt hierbij gevolgd door de Sportbond, scholen en andere sportverenigingen. 17% van de verenigingen geeft aan helemaal niet samen te werken met organisaties of instanties.

33% van de verenigingen heeft behoefte aan verenigingsondersteuning

14% van de verenigingen heeft aangegeven afgelopen jaar ondersteund te zijn door een verenigingsondersteuner. Ruim het dubbele aantal verenigingen geeft aan behoefte te hebben aan deze ondersteuning. Deze behoefte is met name terug te vinden op het gebied van ledenwerving, werving vrijwilligers en het professioneel kader. Bij de evaluatie van de verenigingsondersteuners geeft echter de helft van de verenigingen aan dat ze meerwaarde van de ondersteuner klein is.

Bijlage 1: overzicht respondenten

Naam vereniging	Sporttak	Functie respondent
AAC ‘61	Atletiek/ hardlopen, trimmen, joggen	Bestuurslid
Achilles 1894	Veldvoetbal/ zaalvoetbal	Bestuurslid
AQUA ‘68	Zwemsport	Bestuurslid
Asasa	Biljart, poolbiljart, snooker/ danssport	Bestuurslid
Asser roei club	Roeien	Bestuurslid
Assist	Basketbal	Bestuurslid
Badminton Combinatie Assen	Badminton	Bestuurslid
Boksvereniging Assen	Vecht- en verdedigingssporten	Trainer/begeleider
Bridgeclub Assen 1935	Bridge	Bestuurslid
Budovereniging Asahi	Vecht- en verdedigingssporten	Bestuurslid
Chon Ji Assen	Vecht- en verdedigingssporten	Bestuurslid
Fc Unitas	Wielersport	Bestuurslid
Hockey vereniging Assen	Hockey	Bestuurslid
IJsvereniging Kloosterveen eo	Schaatsen	Bestuurslid
Korfbalvereniging Asko	Korfbal/ tennis	Bestuurslid
Loopgroep Kloosterveen	Atletiek/ hardlopen, trimmen, joggen	Bestuurslid
Loopgroep Marsdijk-Assen	Hardlopen, trimmen, joggen/ wandelsport/ body walking/ nordic walking	Bestuurslid
MTB Assen	Wielersport	Bestuurslid
N. Boel Plezier	Jeu de Boules	Bestuurslid
Noord Nederlandse Vliegvisvereniging	Vliegvissen	Bestuurslid
Omnigym Assen	Aerobics, steps/ gymnastiek, turnen/ volleybal/ aangepast sporten	Bestuurslid
Schaatsvereniging de Scheuvelloper	Schaatsen	Bestuurslid
Schietsportvereniging ’t Asser Wapen	Schietsport	Bestuurslid
Shizen Ryoku	Vecht- en verdedigingssporten	Bestuurslid
Sportclub Bartje	Zwemsport	Bestuurslid
Stichting Drentse Skate2Daagse	Skeeleren, skaten/ steppen	Bestuurslid
Sudosa-Desto	Volleybal	Bestuurslid
Tennisvereniging NAM OSV	Tennis	Bestuurslid
The Bootcamp Club	Bootcamp	Eigenaar
The Pioneers	Honkbal, softbal	Bestuurslid
TTV Assen	Tafeltennis	Bestuurslid
VDW-OLS	Korfbal/ tennis	Bestuurslid
Volleybalvereniging Serangan	Volleybal	Bestuurslid
Vv Asser Boys	Veldvoetbal/ zaalvoetbal	Bestuurslid
Vv L.T.C. Assen	Veldvoetbal/ zaalvoetbal	Bestuurslid
Vv LEO	Veldvoetbal	Bestuurslid
Wandelvereniging De Zwaluwen Assen	Wandelsport	Bestuurslid
Wandelvereniging Eendracht	Wandelsport	Bestuurslid
Watervrienden Assen	Zwemsport	Bestuurslid
Wijkvereniging Marsdijk	Aerobics, steps/ badminton/ biljart, poolbiljart, snooker/ danssport/ tafeltennis/ vecht- en verdedigingssporten/ volleybal/ koersbal	Bestuurslid
XingFutsal	Zaalvoetbal	Bestuurslid
Totaal		**41**

Bijlage 2: takken van sport

Sporttak	Aantal verenigingen	Type sport 1	Type sport 2
Vecht- en verdedigingssporten	6	Semi-individueel	Binnen
Andere sport	5	-	-
Veldvoetbal	4	Team	Buiten
Volleybal	4	Team	Binnen
Zaalvoetbal	4	Team	Binnen
Hardlopen/ joggen/ trimmen	3	Individueel	Buiten
Tennis	3	Semi-individueel	Beiden
Wandelen	3	Individueel	Buiten
Aerobics/ steps	2	Individueel	Binnen
Atletiek	2	Individueel	Buiten
Badminton	2	Semi-individueel	Binnen
Biljart/ poolbiljart/ snooker	2	Semi-individueel	Binnen
Danssport	2	Individueel	Binnen
Korfbal	2	Team	Beiden
Schaatsen	2	Individueel	Beiden
Tafeltennis	2	Semi-individueel	Binnen
Wielersport	2	Individueel	Buiten
Aangepaste sporten	1	-	-
Basketbal	1	Team	Binnen
Bridge	1	Team	Binnen
Gymnastiek/ turnen	1	Individueel	Binnen
Hockey	1	Team	Buiten
Honkbal/ softbal	1	Team	Buiten
Jeu de boules	1	Individueel	Buiten
Roeien	1	Team	Buiten
Schietsport	1	Individueel	Beiden
Skeeleren/ skaten	1	Individueel	Buiten
Zwemsport	1	Individueel	Binnen
Totaal	**61**		

Bijlage 3: overzicht gebruikte accommodaties

Accommodatie	% verenigingen
De Marsdijkhal	45
De Peelohal	45
De Pittelohal	30
Kloosterveste	25
MFA Schakelveld	20
De Spreng	20
De Trimp	15
Gymzaal Boomgaard	15
Aubusson Kerkhofzaal	15
Gymzaal Epe	15
Gymzaal Vredeveldseweg	15
De Componist	15
Sportcomplex Dijkveldpad	10
Stadsbroekhal	5
Timp turnzaal	5
Gymzaal Veningerland	5
Gymzaal Baggelhuizen	5
Korpershoekhal	5
MFA Pittelo	5
Sportpark de Hoogspanning	5
Sportpark Marsdijk	5
Tennispark Amelte	5
Sportpark Marsdiek	5
Sportpark De Hoogte	5
Manege Baggelhuizen	5
Gymzaal Dr. Nassau Penta	0
Gymzaal Dr. Nassau Quintus	0
Gymzaal Van Gogh Salland	0
Gymzaal Van Gogh Lariks	0
Gymzaal Pabo Assen	0
Sportpark Stadsbroek	0
Londerstraat	0
De Hertenkamp	0
Drentsche Golf & Country Club	0
Kanaaldijk	0
TT Circuit	0
Manege Kanaalweg west	0

Bijlage 4: ervaringen m.b.t. verhuur/inroostering accommodaties

Zeer positief omdat…
Vriendelijk personeel, goede inroostering qua tijden maar ook het inhuren precies zoveel we nodig hebben zodat we niet boven ons budget komen.
Het park ligt er mede t.g.v. onderhoud door de gemeente netjes bij. De kleedkamers worden door de gemeente opgeknapt.

Positief omdat…
Afgelopen 2 jaar zijn er geen noemenswaardige problemen geweest met de reserveringen en is het contact met de afdeling verhuur erg prettig.
Beschikbaarheid sporthal Kloosterveste is goed.
Inhuur en wijzigingen prima worden afgestemd. De beheerder ook goed meewerkt.
Men denkt mee en stelt zich coöperatief op.
Spelen in grote zalen, niet meer in gymzalen.
Wij onze sport kunnen uitoefenen.

Neutraal omdat…
Accommodaties zijn goed. Echter omdat wij zaalruimte alleen gebruiken in de winterperiode zijn wij gebonden aan bepaalde tijden die niet altijd gunstig zijn.
Communicatie tussen kaderleden en ambtelijke organisatie vaak onduidelijk.
Er is heel vaak iets aan de hand geweest met bijvoorbeeld verwarming - legionella etc -. Ook zitten wij in de gymzaal van het Krijt, die mis ik in het lijstje.
Gaat met ups en downs. Momenteel vredeveld goed maar is lang niet altijd zo geweest. De Boomgaard veel zand op vloer. Wij trainen met blote voeten. Indeling van de zalen. Wij willen al jaren in de Marsdijk een ruimte maar is lastig in verband met de ruimte.
Geen duidelijke mening.
Je moet schipperen met het aanbod.
Meestal wel goed gaat.
Niet altijd zijn locaties logisch ten opzichte van woonadressen van onze leden.

Negatief omdat…
Wij zijn zelf supporting met de gehuurde visplas Baggelhuizen, alleen de service vanuit de gemeente met betrekking tot gemeentelijke werkzaamheden (P-plaats + toerit) laat te wensen over.

Bijlage 5: voldoet de accommodatie aan de wensen

Ja omdat…
De natuur gebruikt wordt in alle mogelijke manieren.
Er is momenteel voldoende ruimte om al onze leden te laten spelen. De meerderheid van onze leden heeft de voorkeur gegeven aan onze huidige locatie.
Goed onderhouden.
Goede accommodatie met voldoende ruimte.
Goede materialen, goede zaalvloer, gezellige kantine voor na het sporten.
Het is een binnensport, gymzaal is voldoende. De locatie Vredeveld zou voor ons omgeruild moeten worden met een accommodatie in Marsdijk. Vredeveld heeft geen aanloop van nieuwe jeugdleden.
Het is een hele leuke locatie. De faciliteiten zijn voldoende voor het aantal leden.
Het is modern en voldoet aan vele wensen.
Het is aangepast aan de huidige gebruiksnormen.
Het is voldoende.
Ja dat wordt vooraf gecontroleerd op hygiëne en toegankelijkheid.
Het terrein is zeer toegankelijk en de accommodatie omringd door bomen.
Naar eigen smaak kunnen inrichten.
Netjes onderhouden, representatief.
Ruimte naar behoefte is mogelijk. Goede vloer en voldoende verlichting.
Voldoende, al blijven we gericht op verbetering.
Voor onze loop-, body walking- en nordic wandelgroepen is accommodatie niet noodzakelijk.
Wij kunnen daar consumeren.

Nee omdat…
Asser Boys heeft als enige v.v. in Assen een groep kinderen met een lichamelijke en/of een verstandelijke beperking. Deze kinderen hebben veel hulp van hun ouders nodig. Kleedruimten zijn te klein.
De accommodatie laat sterk te wensen over, fietscross baan Baggelhuizen.
De velden hebben dringend onderhoud nodig en we beschikken niet over een kantine/fatsoenlijke kleedkamers.
Geen boksring.
Gemeentelijke organisatie veelal haar eigen ideeën laat prevaleren en know-how binnen de club passeert. M.a.w. ze gaan hun eigen gang.
Het Krijt wel. De gymschool aan de Vredeveldseweg niet. In verband met groei leden. Die is er namelijk niet op deze locatie (al 15 jaar).
Kantine en kleedkamers voldoen niet meer aan de eisen. Te weinig ruimte op de velden waardoor groei uitblijft. Velden zijn ook aan vervanging toe. Dit is geen klacht aangezien HVA samen met de gemeente werkt aan verhuizing naar een nieuwe accommodatie.
Kwaliteit van het ijs is vaak matig. Onderhoud van de schaatsvoorzieningen is matig en er zijn voor de verenigingen die trainen en wedstrijden organiseren weinig faciliteiten en voor zover die er al zijn worden er hele hoge prijzen gevraagd.
Medegebruik met FC Unitas op basis van afspraken.
Missen de eigen kantine.
Op sommige locaties onvoldoende materiaal. Aubusonhal niet schoon, vies zelfs.
Parkeerplaats en toerit dienen eigenlijk jaarlijks dzv gemeente gevlakt en onderhouden te worden. Dit gebeurt helaas niet.
Wij als wijkvereniging laagdrempelig sport aan jeugd ook willen aanbieden en geen tijdstippen kunnen

krijgen in de sporthal.
Wij graag een 100 meter indoor schietbaan willen hebben.
Wij niets hebben.

Bijlage 6: verandering, vernieuwing, verplaatsing accommodatie

Ja, namelijk…
Commerciëler geworden, hotelfunctie. Entree is veranderd: eigentijdser geworden.
Compleet gerenoveerd.
De Spreng is over gegaan in andere handen.
Herbouw afgebrande accommodatie c.q. aanleggen kunstgrasveld en opwaarderen verlichting.
Kantine is over gegaan en gemoderniseerd Alescon.
Kleedruimtes zijn gerenoveerd. Nieuwe entree.
Mei 2012 pas gestart.
Nieuwe transporten en luchtbehandeling installatie.
Opknappen van de kleedkamers door de gemeente is momenteel gaande.
Verwarming is gemaakt in de gymzaal aan de Vredeveldseweg.

Bijlage 7: toelichting knelpunten

Belangrijkste knelpunt
Andere jaren te goed gedraaid, nu alle subsidie inleveren.
Bij ziekte en ongeval te weinig vervangende ervaren zwemleiders en zwemleidsters.
Credit crisis wordt steeds moeilijker sponsor binnen te halen.
De gemeente Assen wil ons een forse grond prijs in rekening brengen i.v.m. de uitbreiding van onze accommodatie.
De hoofdsponsor valt weg. In deze tijd moeilijk nieuwe sponsoren te vinden.
De locatie. Aan Vredeveldseweg is geen jeugd groei (of senioren). Wij merken dat mensen minder bereid zijn om ver te reizen. In Kloosterveen heeft het een zeer positief resultaat gehad met nieuwe leden vanuit de wijk. Wij proberen echter al veel langer op de donderdagavond een ruimte in Marsdijk te krijgen.
De sportvelden moeten vernieuwd/gerenoveerd worden. Er is geen kantine. Er zijn geen fatsoenlijke kleedkamers.
De vereniging moet door relatief weinig vrijwilligers in stand gehouden worden, waardoor met name extra activiteiten onder druk komen te staan.
De vereniging zo aantrekkelijk maken dat leden niet vertrekken. Meer publiciteit voor AAC ’61. Bijvoorbeeld geven van clinics.
Geen belangstelling voor de cursus scheids-wedstrijdleider gegeven door NJBB (Nederlandse Jeu De Boules Bond).
Het wordt jaarlijks steeds moeilijker om subsidie te verkrijgen en sponsoren te vinden.
Hoe kinderen bij korfbal te krijgen. Jeugd is de toekomst.
Lastig om de juiste kaderleden te vinden.
Onvoldoende mensen die beleid kunnen ontwikkelen. Onvoldoende mensen die zaken kunnen coördineren.
Op dit moment pappen en nat houden. Dit omdat we eind 2013, begin 2014 gaan verhuizen naar een nieuwe locatie.
Subsidies en sponsorinkomsten lopen terug.
Te weinig coaches, trainers.
Tekort aan vrijwilligers, betrokkenheid.
Teruglopen subsidie, sponsoren haken af i.v.m. economische malaise.
We kunnen moeilijker sponsoren vinden en sponsoren haken af. Wat subsidie betreft, zouden we graag meer deskundig advies wel kunnen gebruiken.
We vinden dat er onvoldoende kwaliteit geboden wordt binnen de Bonte Wever tegen hoge prijzen. Er zijn voor het bestuur en kader geen faciliteiten. We kunnen tegen commerciële tarieven een zaal huren, maar een diepgevoelde wens is een eigen ‘honk’ in de nabijheid van de Bonte Wever. Dit al meermalen aangegeven bij de gemeente en Bonte Wever.
Wij hebben geen accommodatie maar zouden wel graag een ‘eigen’ plekje willen hebben. Bijvoorbeeld een trainingsparcours o.i.d. in de wijk Kloosterveen. Mede gebruik van de skeelerbaan zou ook een optie zijn.

Op 1 na belangrijkste knelpunt
Altijd moeilijk om trainers te vinden die niet te duur zijn.
Dat lijkt me in deze tijd duidelijk. De sponsors zijn niet te krijgen. Contributieschuld neemt toe. Er moet steeds meer een beroep worden gedaan op medewerkers om extra gelden te genereren.
Door structurele verhoging huur accommodatie uren moeten inperken en daardoor ledenverlies.
Doordat bekend is dat we gaan verhuizen naar de groei wijk Kloosterveen en daar ook onze ledengroei zit is het van belang dat we hier als club op inspringen maar ook rekening moeten gaan houden met ledengroei dus club en kader moeten hier op voorbereid zijn.

Het ledenaantal loopt terug en daarmee inkomsten voor de club.
Inkomsten dalen en kosten stijgen (met name door verhoging zaalhuur) door de gemeente Assen.
Jarenlange langzame daling in het ledenbestand.
Kader is mager. Niet alle kader is geschoold.
Omdat wij een vereniging zijn die over meerdere hallen verdeeld speelt (iets wat wij ook graag willen), is het soms lastig om goede gerichte acties te voeren voor leden behoud. Daarnaast merken wij ook dat door de crisis het voor sommige leden te duur wordt en deze afhaken.
Onze verkeersvrijwilligers raken langzamerhand al aardig op leeftijd en zullen er mee stoppen. Jeugd doet liever andere dingen dan verkeersvrijwilliger te zijn.
Te dure zaalhuur waardoor de contributie onbetaalbaar is.
Tekort aan bekwame trainers.
Vooral in de leeftijdgroep tussen 15 en 22 jaar veel uitval.
Vrijwilligers/trainers die kosteloos willen ondersteunen zijn lastig te vinden.
We zouden meer kader (specifiek trainers) diploma's willen laten halen maar zijn beperkt in een budget ervoor.
Wegvallen van subsidies, sponsoren en loon- en huurverhoging.
Werven van nieuwe leden gaat moeizaam.
Zien dat subsidies afnemen en we er steeds meer inspanning voor moeten doen en we de inkomsten ook eigenlijk niet meer kunnen begroten omdat de gemeente de subsidies beperkt.

Op 2 na belangrijkste knelpunt
Betrokkenheid leden bij de vereniging.
Commissies kunnen moeilijk leden werven.
Door de stijging van de kosten (zaalhuur e.d.), terugloop van inkomsten (sponsoring en subsidies) en terugloop ledenbestand wordt het lastig om een sluitende begroting te maken.
In de herfst en winter haken er door weersomstandigheden vaak wat leden af. Werving middels media is vrij kostbaar en levert verhoudingsgewijs te weinig leden op.
Moeilijk jeugdige leden warm te krijgen voor functies binnen het bestuur.
Naamsbekendheid en professionele uitstraling spelen ons parten.
Te weinig mensen in de nabije toekomst voor het hoofdbestuur.
Vrijwilligers voor diverse commissies zijn moeilijk te vinden.
We willen graag in één zaal met zes velden.
we zien duidelijk dat de leden om financiële redenen moeten afhaken.

Bijlage 8: betrokkenheid bij activiteiten/evenementen/projecten

Ja, namelijk…
2 jaarlijkse open/jeugd dag samen met de HSF Groningen/Drenthe.
BOS Project.
Brede School, Positief Coachen.
Clinics op basisscholen, Nationale Sportweek, etc.
Demo Koopmansplein, lessen op scholen.
Diverse clinics gehouden voor openbare scholen, medewerking nationale sportweek, diverse projecten in samenwerking met gemeente assen.
Hebben veel ondersteuning verleend aan W.K. C.P. voetbal. Hebben bijdrage verleend aan buurtfeest Assen Oost.
Instuif, nationale sportweek.
Ja, met buurt medewerker van de Gem. Assen, clinics met kinderen. Steppers doen nu mee en rijden gezamenlijk met de skaters de toertocht. http://www.skate2daagse.nl/.
Loopevenementen met andere loopgroepen georganiseerd.
Loopevenementen, Sportsessies, Beleidsvergaderingen gemeente, Overleg met andere sportverenigingen, Sportbuurtwerk, Naschoolse opvang etc.
Loopgroep Marsdijk maakt deel uit van AssenRuns (initiatief van gemeente Assen en AAC`61) een loopcircuit binnen de gemeente Assen, BOM (bewonersoverleg Marsdijk), Bureau Sport van gemeente Assen (buurtsportwerker) en Winkeliersvereniging Marsdijk.
Met de wijkvereniging Marsdijk.
Naschools aanbod basisonderwijs, Koninginnedag, Summerbreak, 24 uursrace Baggelhuiserplas, MTB Weekend.
Norgerlympics.
PLIEINTJESBASKETBAL IN DE WIJKEN, STREETBALL.
Ruimte bieden aan ondernemerscafe - jaarlijks organiseren van bedrijven roeien.
Samen met sport buurtwerk (clinics en buitenactiviteiten).
Scholenproject - fit en fun week gemeente assen - buitenschoolse activiteiten vo - bso project.
Vanuit onze Promotiecommissie worden meer activiteiten ondernomen.
Verzorgen van warming ups bij loopwedstrijden.
Voorlichting op scholen, demo`s in wijken op de zgn Cruijff courts.
We hebben de Bruggentocht georganiseerd met Voorwaarts van Bovensmilde.
Werken samen met scholen, de KNSB en de gemeente op het gebied van inline skaten. Bieden de mogelijkheid voor maatschappelijke stages bij de Scheuvelloper.
Wij hebben aan 3 organisaties een clinic gegeven waar men zeer enthousiast over was.5 Toernooien georganiseerd voor de noordelijke 5 provincies.

Nee omdat…
Als bedrijfsvereniging niet aan de orde. Wel hebben we anderhalf jaar geleden samen met TV Amelte het 40 jarig jubileum van het park Amelte gevierd.
Daar zijn we niet actief in, staan er wel open voor.
Een vereniging is in principe naar binnen gekeerd m.a.w. binnen de club worden activiteiten georganiseerd en naar extern werken c.q. overleggen in eerste instantie met andere verenigingen in dezelfde tak van sport.
Er geen behoefte is.
Geen idee wel sport met jeugd.
Geen tijd.

Geen vrijwilligers.
Niet gevraagd/geen behoefte.
Niet specifiek in wijken. wel actief in het scholen van zwembadmedewerkers van de Bont Wever.
Onze vereniging bestaat eigenlijk uit 2 vriendenteams, en vinden sporten en gezelligheid met elkaar het voornaamste.
Schietsport zich daar, gezien alle negatieve publiciteit, op dit moment niet voor leent.
We zijn sinds 4 september officieel gefuseerd en de beide fuserende verenigingen waren niet erg actief maar daar trachten wij nu een positieve wending aan te geven.

Bijlage 9: toelichting ontevredenheid

Dienstverlening gemeente Assen
Als vereniging moeten we blijven `zeuren` over de staat van onze toerit en P-plaats en helaas gebeurt er weinig of niets. - Dit zou gewoon standaard jaarlijks 1-2 x per jaar of op ons verzoek `gevlakt`moeten worden , tevens is de drainage een ramp van onze P-plaats.
Zoals eerder aangegeven: de forse aanschaf prijs van grond voor uitbreiding accommodatie.
Zou best iets meer voor de loopgroep mogen betekenen. Wij voorzien zeker in een bepaalde behoefte in de wijk kloosterveen.

Gemeentelijke subsidieregelingen
De grote hoeveelheid potjes waar veel regels voor gelden en je als organisatie er niet aan voldoet of kunt voldoen.
Het vervallen van jeugdsubsidies lijkt tot kostenstijging waardoor meer (jeugd)leden een beroep moeten doen op bijv. meedoenregeling wat weer tot gevolg heeft dat de contributie administratie en communicatie binnen de club ingewikkelder wordt.
We hebben het afgelopen jaar heel veel moeite gedaan om een subsidie voor onze G-schaatsers te krijgen. In het eerste gesprek leek dat heel veelbelovend, maar we hebben zo ongelooflijk veel moeite moeten doen voor € 550,- dat zowel bij de gemeente als bij ons de lak veel duurder is geweest dan het zegel. De gemeente is meer belerend dan faciliterend.
We krijgen te weinig informatie over subsidie mogelijkheden en wanneer we informatie aanvragen is dit vrij summier.
Wil men sport promoten en een ieder daadwerkelijk laten sporten, ook gezien de huidige economische situatie zal men toch, middels subsidies t.a.v. de jeugd een ruimer budget moeten ontwikkelen.

Bijlage 10: belangrijkste succesfactoren verenigingsondersteuner

Dienstverlening gemeente Assen
Betrokkenheid en ervaring.
De coaching van jeugdig kader loopt vrij goed.
Geen mening.
Praktisch en pro-actief.
Visie, ervaring en positiviteit.

Bijlage 11: opmerkingen tot slot

Opmerking
Asas.
De gemeente is sterker georiënteerd op de bewegingssporten dan op denksporten waardoor deze laatsten helaas een grote mate van zelfredzaamheid moeten ontwikkelen. Daarom zou het goed zijn dat de gemeente haar beleid ook ten gunste van de denksporten bijstelt.
Eigenlijk niet, we zijn een zelfredzame vereniging, die voornamelijk uit een grote groep vrienden bestaat, alle voorkomende zaken lossen we altijd met elkaar op. ook feestjes en andere activiteiten regelen we altijd zelf.
Feedback na vergunnings aanvraag en de aanpassingen die na het verkrijgen van de vergunning tot aan het evenement zonder dat je hier iets over hoort waardoor je direct aanpassingen in je draaiboek moet doen. Korte rechtstreekse communicatielijnen zijn dan beter in te passen. Terwijl we in de basis wel tevreden zijn met de samenwerking met de Gemeente Assen. Zijn er andere evenementen die ons pad kruisen en dat willen we graag weten. Oftewel heldere duidelijke afspraken en veel gedeelde noodzakelijke informatie.
Geen opmerkingen. De lijnen met de Gemeente zijn zeer goed en kort. communicatie verloopt zeer goed.
Gemeente moet zich primair richten op het bieden van goede sportaccommodaties en er primair voor zorgen dat de jaarlijkse lasten jaar in jaar uit niet excessief stijgen boven de inflatie index.
Het zou jammer en zeer zorgelijk zijn dat de jeugdsubsidie gestopt wordt. Juist in deze financiële moeilijke tijd is het voor gezinnen steeds moeilijker om het hoofd boven water te houden. Door het dan noodzakelijk verhogen van de contributie is het risico er groot dat er noodgedwongen een aantal leden moet afhaken. Volgens mij is dat ook in tegenstrijd met de doelstellingen van de gemeente Assen. Deze gemeente is juist altijd zo goed en initiatiefrijk bezig om de jeugd aan het sporten te krijgen. Late we samen ervoor zorgen dat we juist meer jeugd aan het sporten krijgen en houden.
Ik mis de locatie Het Krijt aan de Alletta Jacobsweg 78? in Kloosterveen. Hier trainen wij ook namenlijk.
Ja, Loopgroep Marsdijk - Assen wenst u een Gelukkig en Gezond Nieuwjaar.
Momenteel loopt alles op rolletjes,maar wij staan altijd open voor een goed advies.
MTB Assen bestaat nu 1 jaar en heeft 200 leden. We zijn druk bezig om de vereniging verder op te bouwen en proberen door vele sportieve contacten een goede plaats te krijgen in het Asser sportleven.
Onze vereniging draait goed en zelfstandig. Wensen zijn goed met de gemeente te bespreken.
Wij hebben maar 1 team die competitie speelt en het is goed zo. Binnen een paar jaar zal onze vereniging opgedoekt worden en daar zijn we op voorbereid.
Wij voorzien in een behoefte in de wijk Kloosterveen. Wij zijn zo laagdrempelig mogelijk en vragen daarom geen contributie. De gemeente Assen zou ons best mogen ondersteunen om de loopgroep in de wijk Kloosterveen leefbaar te houden.
Wij zijn mogelijk geïnteresseerd in verenigingsbegeleiding, maar dit is voor ons alleen een optie als er geen kosten aan verbonden zijn.
Zijn al 15 jaar bezig voor een eigen trainingsruimte.